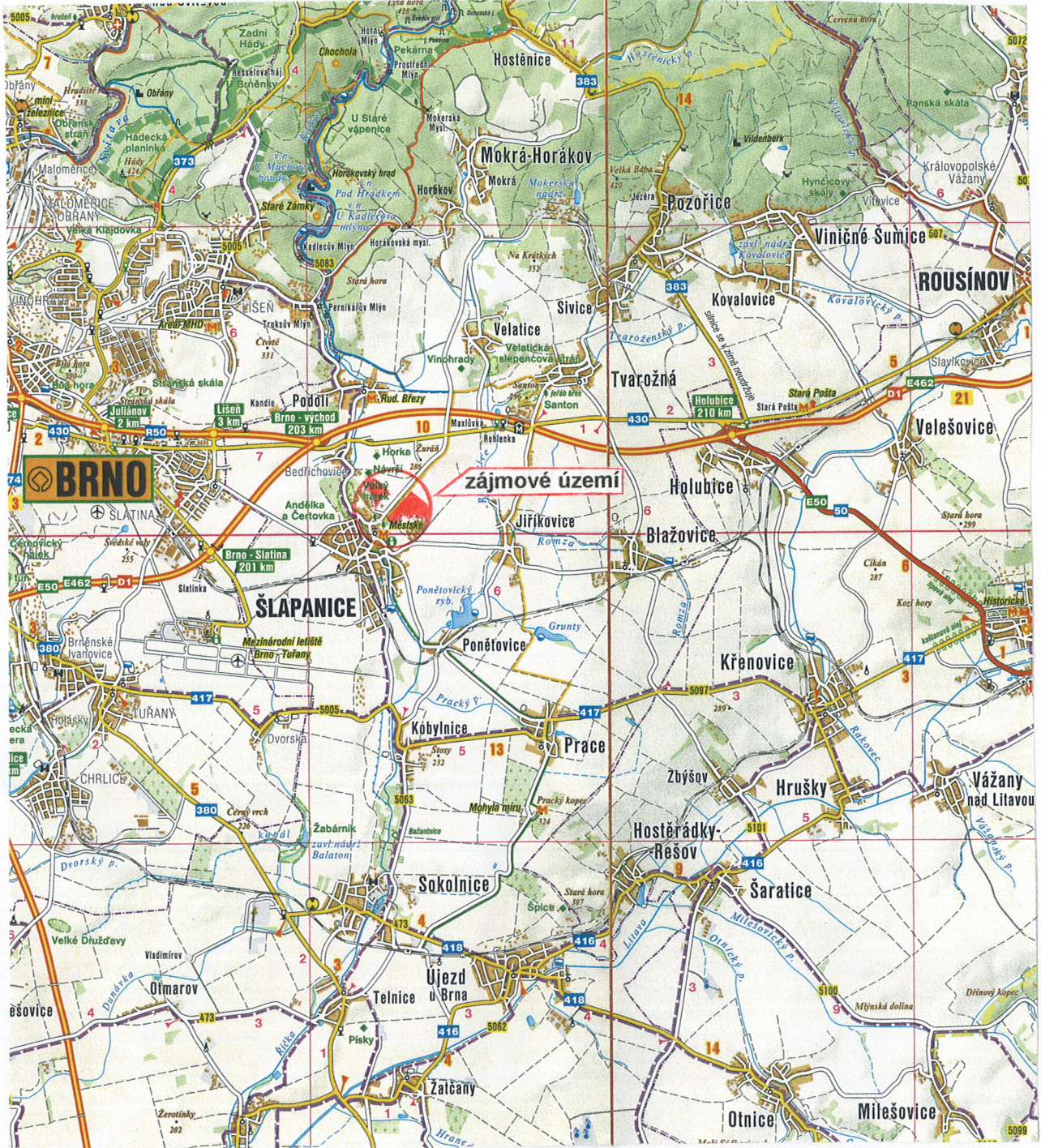

PŘÍLOHA 1: Přehledná situace zájmového území – M 1:100.000

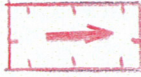

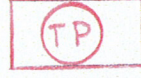

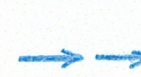

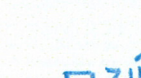

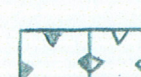
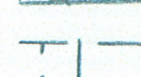
0 1 2 3 4 5 km

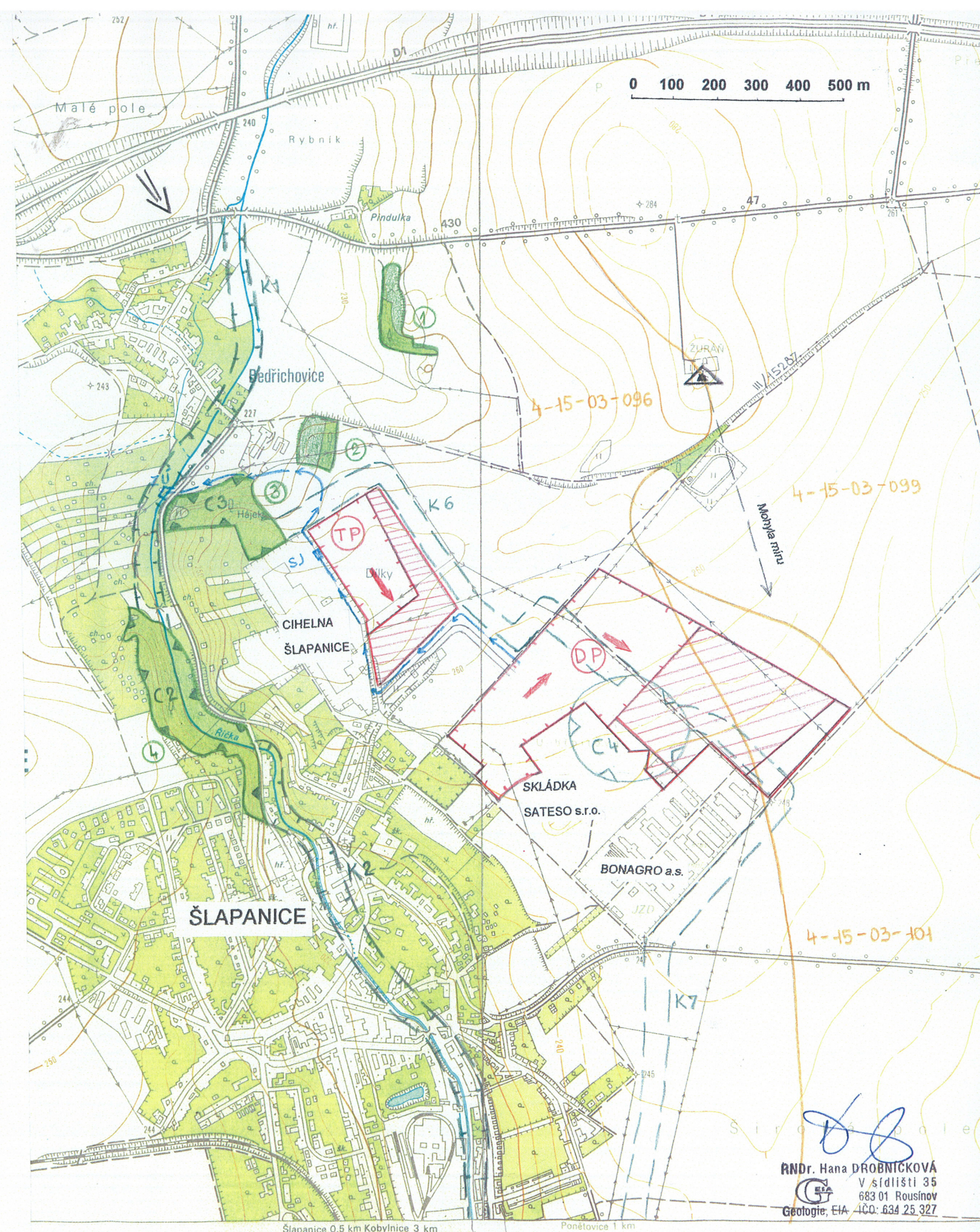

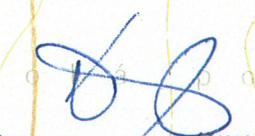

PŘÍLOHA 2: Významné faktory životního prostředí M 1:10.000

VYSVĚTLIVKY

- dobývací prostor Šlapanice – výhradní ložisko cihlářských surovin
- rozfárání ložiska a postup HČ podle schváleného POPD
- záměr pokračování HČ podle nového POPD
- těžební prostor U Cihelny – nevýhradní ložisko cihlářských surovin
- rozsah ČPHZ podle vydaného územního rozhodnutí a postup těžby podle schváleného PVL
- záměr pokračování ČPHZ podle nového PVL
- vodní toky a vodní plochy
- hranice drobných povodí
- potrubí na odvádění důlních vod
- sedimentační jímka
- zaústění důlních vod do povrchového toku Říčky
- chráněná území „Šlapanické slepence“ – přírodní památky
 ① Horka
 ② Návrší
 ③ Velký hájek
 ④ Andělka a Čertovka
 NATURA 2000
- lokální biocentrum jednoznačně vymezené / rámcově vymezené
- lokální biokoridor – reálná trasa / předpokládaná trasa
- převládající směr větru
- dominantanta bitevní oblasti s pohledovým koridorem

ANDr. Hana DROBNICKOVÁ
 V sídlišti 35
 683 01 Rousínov
 Geologie, EIA IČO: 634 25 327

Šlapanice 0,5 km Kobylnice 3 km Ponětovice 1 km

ŠLAPANICE - pohled od Sankou k JZ

DP Šlapanice

Čižba Šlapanice

TPU čelky

Zurán

ŠLAPANICE - pohled od Žuríně k jihu

ŠLAPANICE - pohled od Zvaně k JZ

Skádkva SATESO

OP Šlapanice

TPU obelky

ŠLAPANICE - pohled od Prackého kopce

Chleba Šlapanice

DP Šlapanice

BONAGRO a.s.

ŠLAPANICE

**Pokračování hornické činnosti na výhradním ložisku cihlářských surovin
ve stanoveném dobývacím prostoru Šlapanice
a činnosti prováděné hornickým způsobem na nevýhradním ložisku
U cihelny**

**Oznámení podle přílohy č. 3 k zákonu č. 100/2001 Sb.
o posuzování vlivů na životní prostředí
ve znění zákona č.93/2004 Sb.**

Červenec 2005

Název zakázky: Šlapanice – pokračování HČ a ČPHZ, oznámení EIA
Číslo zakázky: 05 89
Objednatel: TONDACH Česká republika s.r.o.,
Bělotínská cesta 722, 753 18 Hranice

OZNÁMENÍ ZÁMĚRU

**„Šlapanice – pokračování hornické činnosti na výhradním ložisku cihlářských surovin ve stanoveném dobývacím prostoru Šlapanice a činnosti prováděné hornickým způsobem na nevýhradním ložisku v těžebním prostoru U cihelny“
v k.ú. Šlapanice, kraj Jihomoravský**

**podle § 6 zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění
zákona č. 93/2004 Sb. v rozsahu stanoveném přílohou č.3 k zákonu**

Vypracovala: RNDr. Hana Drobničková, V sídlišti 35, 683 01 Rousínov
držitelka autorizace podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb. na základě vydaného
osvědčení odborné způsobilosti podle zákona č. 244/1992 Sb. ze dne 7.6.1994,
č.j. 9595/1478/OHRV/93

Obsah:

	Str.
A. Údaje o oznamovateli	4
B. Údaje o záměru	4
I. Základní údaje	4
II. Údaje o vstupech	9
III. Údaje o výstupech	10
C. Údaje o stavu životního prostředí v dotčeném území	14
D. Údaje o vlivech záměru na obyvatelstvo a na životní prostředí	23
E. Porovnání variant řešení záměru	32
F. Doplnující údaje	34
G. Shrnutí netechnického charakteru	36

Grafická a písemná dokumentace:

1. Přehledná situace zájmového území M 1:100.000
2. Významné faktory životního prostředí M 1:10.000
3. DP Šlapanice - důlní mapa M 1:1.000 - M. Vašinka, 2005 (zmenšeno na M 1:3.000)
4. TP U cihelny – situace těžby M 1:1.000 – M. Vašinka, 2001 (zmenšeno na M 1:3.000)
5. Vyjádření příslušného stavebního úřadu k záměru z hlediska územně plánovací dokumentace
6. Fotodokumentace

Rozdělovník: Výtisk č. 1 – 11+ CD-R:
Výtisk č. 12:

TONDACH Česká republika s. r.o.
archiv zpracovatelky

A. ÚDAJE O OZNAMOVATELI

1. **Obchodní firma:** TONDACH Česká republika s. r.o.
2. **Identifikační číslo:** 43541771
3. **Sídlo:** 753 18 Hranice
4. **Oprávněný zástupce:** P. Vojtěch Stokláška, ředitel společnosti
Ing. Jiří Krumník, jednatel společnosti
Adresa, telefon: Bělotínská cesta 722, 753 18 Hranice tel. 581 673 111

B. ÚDAJE O ZÁMĚRU

I. Základní údaje

1. **Název záměru:** Šlapanice - pokračování hornické činnosti na výhradním ložisku cihlářských surovin ve stanoveném dobývacím prostoru Šlapanice a činnosti prováděné hornickým způsobem na nevýhradním ložisku v těžebním prostoru U cihelny
2. **Kapacita (rozsah) záměru:** roční kapacita: beze změny – celkem 210 000 tun/rok
z toho: DP Šlapanice do 140 tis. tun/rok
TP U cihelny do 70 tis. tun/rok
rozsah: DP Šlapanice - plocha 9,5113 ha
TP U cihelny - plocha 3,7090 ha
3. **Umístění záměru:** kraj : Jihomoravský
obec : Šlapanice
k.ú. : Šlapanice

4. Charakter záměru a možnost kumulace jeho vlivů s jinými záměry:

Výhradní ložisko cihlářských surovin Šlapanice i nevýhradní ložisko U cihelny jsou součástí rozsáhlé akumulace sprašových sedimentů kvartérního stáří, navátých v průběhu pleistocénu na území JV a východně od Brna.

Výhradní ložisko Šlapanice

Na základě výsledků ložiskových průzkumů, realizovaných GP Ostrava, závod Brno, v průběhu 60. – 70.-tých let minulého století (A. Prutká, 1968-75), bylo SV od města Šlapanice vymezeno ložisko cihlářských surovin Šlapanice. Výměrem KKZ č.j. 238-05/15-77 ze dne 17.3.1977 bylo schváleno celkem 18.649 tis. m³ geologických zásob v kat.vyhledané a prozkoumané.

Rozhodnutím odboru výstavby a plánování MěNV Šlapanice, č.j. Výst. 190/73-Ro ze dne 15.6.1973 bylo stanoveno CHLÚ Šlapanice.

Rozhodnutím Ministerstva stavebnictví ČR, zn. ČSCZ/DP-259 ze dne 21.6.1974, byl stanoven dobývací prostor Šlapanice na ploše 30,4510 ha. Oprávnění k hornické činnosti získala organizace

Cihelny G. Klimenta n.p. Privatizací na počátku 90.-tých let minulého století přešlo oprávnění k využívání ložiska na organizaci Ziegelwerke Gleinstätten Krytina Šlapanice a.s.

Přepočet zásob z r.1996 uvádí pohyb zásob, ovlivněný stanovením dobývacího prostoru a zřízením skládky ve vytěženém prostoru. Vykazovaný objem zásob byl snížen odpisem 260 tis. m³ cihlářských surovin. Rozhodnutím Obvodního báňského úřadu Brno zn. 08-2377/98 ze dne 26.8.1998 byla schválena změna (zmenšení) dobývacího prostoru na stávajících 24,3 ha.

Rozhodnutím OBÚ Brno č.j. 1486/00 ze dne 21.4.2000 byl stanovený dobývací prostor (dále DP) Šlapanice zaevidován na organizaci TONDACH Česká republika s.r.o. Hranice, která je právním nástupcem organizace Ziegelwerke Gleinstätten Krytina Šlapanice a.s. Oprávnění k hornické činnosti vydal organizaci TONDACH Česká republika s.r.o. OBÚ Brno pod č.j. 08-2076/2001-415.2, poř.č. 1038 dne 17.4.2001.

Hornická činnost probíhá ve stanoveném DP podle Plánu otvírky, přípravy a dobývání (dále POPD), schváleného rozhodnutím OBÚ Brno č.j. 08-5375/99-511-Hyt ze dne 28.12.1999 s platností do vytěžení zásob v rozsahu zpracované projektové dokumentace (příloha 3). Těžba cihlářských surovin probíhá povrchovým způsobem v těžební jámě, hluboké 30 m. Hlaniště je otevřeno na 10 etážích s těžební bází na kótě +228 m n.m.

Vzhledem k předpokládanému vytěžení zásob v prostoru, vymezeném platným POPD, v průběhu příštích 2 let, připravuje těžební organizace pokračování hornické činnosti podle nového POPD. Složitější geologický vývoj ložiska, který se projevil v průběhu dosavadního využívání, umožňuje použití suroviny na výrobu krytiny jen v omezené míře. Pokračováním těžby a snížením těžební báze bude možné využívat ve větší míře neogenní jíly.

Nevýhradní ložisko U cihelny

Průzkumnými pracemi v r.1999 byla v prostoru „U cihelny“ ověřena poloha jílu, vhodných na výrobu krytiny. Ve srovnání s podmínkami v DP Šlapanice se jedná o kvalitnější surovinu a příznivější těžební podmínky. Celkem bylo vypočteno 1,120.500 m³ geologických zásob suroviny pro cihlářskou výrobu.

Rozhodnutím č.22/2001 vydal Městský úřad Šlapanice, stavební úřad, rozhodnutí o využití území, č.j. výst. 955/2001/Ký ze dne 17.9.2001, pro těžbu krytinářských jílu ve vymezené části nevýhradního ložiska (příloha 4).

Rozhodnutím č.j. 08-69/02-511-Lun ze dne 17.4.2002, vydal OBÚ Brno povolení k činnosti prováděné hornickým způsobem podle Plánu využívání ložiska (dále PVL) cihlářské suroviny ve vymezeném těžebním prostoru (dále TP) na stanovené těžební bázi +251 m n.m.

V současnosti připravuje organizace nový Plán využívání ložiska na pokračování těžby v hranicích ověřeného nevýhradního ložiska U cihelny rozšířením plochy těžebního prostoru. Způsob provádění těžební činnosti, povolený rozhodnutím OBÚ Brno, se nebude měnit.

Technologie těžby, přípravy suroviny a výrobní technologie bude probíhat zavedeným způsobem. Celkový objem suroviny pro potřeby výroby je ustálený na 130 tis. m³/rok, tj. 210 tis. tun/tok. Podle předpokladu bude potřeba výroby kryta cca ze 2/3 z DP Šlapanice a z 1/3 z TP U cihelny. V závislosti na aktuálním geologickém vývoji ložisek se může tento vzájemný poměr krátkodobě měnit.

Využíváním výhradního ložiska cihlářských surovin v DP Šlapanice a nevýhradního ložiska v TP U cihelny není dotčeno jiné chráněné ložiskové území nebo dobývací prostor. Ke kumulaci vlivů s jinými záměry nedojde.

Ochranná pásma: Realizace záměru pokračování těžby v DP Šlapanice a v TP U cihelny si vyžádá přeložku nadzemního vedení VN 22 kV (pro přeložku VN v TP U cihelny bylo již získáno stavební povolení).

Obě ložiska leží na západním okraji památkové zóny Slavkovského bojiště. Souhlas s těžbou vydal příslušný úřad OkÚ Brno – venkov v závazných stanoviscích pro:

DP Šlapanice: č. 121/99, č.j. RRR 3171/99/664 ze dne 30.6.1999

TP U cihelny: č.81/2000, č.j. RRR 2082/2000/399 ze dne 25.5.2000.

5. Zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění včetně přehledu zvažovaných variant:

Na základě výsledků geologických průzkumných prací na počátku 70.-let minulého století bylo vymezeno ložisko cihlářských surovin Šlapanice, schváleny vypočtené zásoby a stanoveno chráněné ložiskové území. V těsném sousedství stanoveného DP Šlapanice byla vybudována cihelna s moderním technologickým zařízením na výrobu náročného cihlářského zboží se zaměřením na výrobu střešní krytiny. Výše roční těžby a objem výroby jsou ustálené a podle předpokladu organizace se na této výši udrží i v budoucnosti.

Těžba cihlářských surovin a navazující výroba probíhá 30 let. Cihelna Šlapanice má výhodnou polohu na hranici regionů Brněnska a Vyškovska a pomocí vybudované spojky je napojena na komunikace I. a II. třídy.

Potřeba záměru je vyvolána nutností zajišťovat surovinu pro výrobu cihlářského zboží v cihelně Šlapanice. Souběžná těžba v DP Šlapanice a TP U cihelny umožní překlenout přechodné období kritického nedostatku krytinářských jílu ve stanoveném DP Šlapanice a současně bude vhodně doplňovat surovinovou skladbu pro přípravu výrobních směsí. Využití zásob nevýhradního ložiska U cihelny je součástí rozsáhlé investice, která kromě řešení problému nedostatku suroviny pro výrobu krytiny komplexně řeší problém prostoru pro skladování vstupních surovin (odležovací haldy) a hotových výrobků.

Cihelna Šlapanice je provozem nadregionálního významu. Jako jeden ze čtyř závodů TONDACH Česká republika s.r.o., produkujících střešní krytinu (další závody Stod, Jirčany a Hranice), se podílí na zajišťování potřeb stavební činnosti v celé České republice.

Záměr pokračování hornické činnosti ve stanoveném DP Šlapanice je v souladu s požadavky horního zákona, který ukládá vydobýt zásoby co nejúplněji a s co nejmenšími ztrátami. Doplnění surovinové skladby a zajištění potřeby výroby vhodnou surovinou z blízkého nevýhradního ložiska v TP U cihelny není s těmito principy v rozporu.

Vybudované technické zázemí i používané těžební mechanizmy jsou schopné dalšího provozu. Mechanizmy budou přemísťovány mezi oběma ložisky podle aktuální potřeby. V současnosti zavádí organizace nové nákladní automobily pro přepravu natěžené suroviny do výrobního závodu cihelny. Jedná se o vozidla s vysokou nosností (40 tun), jejichž nasazení umožní významně snížit dosavadní intenzity dopravy.

Realizace záměru vyžaduje zábor zemědělské půdy s nejvyšší produkční schopností, zařazené do I. třídy ochrany. V DP Šlapanice se jedná o dočasný zábor v rozsahu 9,5113 ha zemědělské půdy, v TP U cihelny bude zábor 3,7090 ha trvalý. Záměr je v souladu s platným územním plánem města Šlapanice. Souhlas k trvalému odnětí ze ZPF vydal příslušný orgán ochrany půdy.

Umístění záměru je určeno hranicemi schváleného dobývacího prostoru výhradního ložiska Šlapanice a ověřenými zásobami nevýhradního ložiska U cihelny, v jejichž bezprostřední blízkosti je situován areál výrobního závodu cihelny Šlapanice.

Přehled zvažovaných variant:

Podle těžební báze : Těžební báze bude na obou ložiskách suchá, nad souvislou hladinou podzemní vody. Navržená úroveň vychází z ověřených zásob vhodné suroviny a umožní jejich hospodárné využití. Z báňsko-technického i ekologického hlediska je varianta vhodná, a proto nebyla jiná možnost zvažována.

Technologická varianta: Technologie těžby odpovídá charakteru ložisek a těžené suroviny a je v souladu s báňskými bezpečnostními předpisy.

Kapacitní varianta: Těžba 210 tis. tun/rok odpovídá ustálené potřebě výroby v cihelně Šlapanice. Při realizaci záměru budou potřeby výroby kryty ze cca 2/3 z DP Šlapanice a z 1/3 z TP U cihelny. Podle aktuálního geologického vývoje těžených ložisek se může tento poměr krátkodobě měnit. Snížení objemu těžby by nepřineslo znatelný environmentální efekt, a proto nebyla jiná kapacitní varianta zvažována.

Nulová varianta: Znamená zastavení těžby výhradního ložiska v DP Šlapanice v hranicích platného POPD a zastavení těžby na nevýhradním ložisku U cihelny po vytěžení zásob v prostoru, vymezeném platným PVL.

Zastavení využívání výhradního ložiska bez závažného důvodu není v souladu se zásadami surovinové politiky státu a ustanoveními § 30 horního zákona o nutnosti co nejúplnějšiho vydobytí zásob výhradních ložisek nerostných surovin. Koncepce trvale udržitelného rozvoje umožňuje využívání přírodních zdrojů při zajištění ochrany životního prostředí. Nevyužívání ověřených zásob vhodné suroviny na nevýhradním ložisku U cihelny by za současné situace kritického nedostatku krytinářských jílu přímo ohrozilo výrobu krytiny v cihelně Šlapanice.

6. Stručný popis technického a technologického řešení:

a) hornická činnost v DP Šlapanice

Těžba: Těžba cihlářských surovin probíhá ve schváleném DP Šlapanice podle platného POPD, schváleného Obvodním báňským úřadem v Brně pod č.j. 08-5375/99-511-Hyt ze dne 28.12.1999.

Těžební činnost probíhá celoročně. Provoz v jedné směně zajišťuje 10 zaměstnanců, přičemž část z nich je podle potřeby přesouvána do TP U cihelny. V současné době je hlinišť otevřeno v 10 etážích o výšce 3 m. Horní hrana hliniště je na kótě +260 m n.m., báze těžby na úrovni +228 m n.m.

Dno hliniště je suché, nad souvislou hladinou podzemní vody. Důlními vodami jsou především povrchové srážkové vody, dopadající na plochu dobývacího prostoru, v menší míře přítoky podzemních vod ze zvodněných písčitéch poloh neogenního souvrství. Důlní vody jsou shromažďovány v zemní akumulaci nádrži na dně hliniště a odtud podle potřeby čerpány a odváděny potrubím do povrchového toku Říčky.

Při realizaci záměru se počítá se snížením těžební báze o 10 m na kótu +218 m n.m. Dno hliniště bude i nadále suché a způsob odvodnění se nebude měnit.

Používané mechanizmy: Při dobývání suroviny z těžební stěny se používá lžícového rypadla. Natěžená surovina je přepravována do výrobního závodu nákladními automobily Tatra 815 s nosností 10 tun. V současné době se automobily Tatra nahrazují vozidly Volvo s nosností 40 tun, což významně sníží intenzity přepravy mezi dobývacím prostorem a výrobním závodem.

Skrývka: Skrývku tvoří vrstva ornice a technologicky nevhodná surovina (mezivýkliz). Ornice a ostatní zeminy se shrnují a ukládají odděleně pro budoucí rekultivaci ploch po těžbě.

Při realizaci připravovaného záměru pokračování těžby na ploše 9,5113 ha bude ornice o celkovém objemu 50 tis. m³ snímána postupně. Ostatní zeminy budou rozprostírány přímo na rekultivované plochy v západní vytěžené části DP Šlapanice bez ukládání na mezideponie.

b) činnost prováděná hornickým způsobem v TP U cihelny

Způsob těžby v těžebním prostoru U cihelny bude obdobný jako ve stanoveném DP Šlapanice. Těžební činnost bude probíhat celoročně, přičemž část zaměstnanců z těžby v DP Šlapanice se podle potřeby bude přesouvat do TP U cihelny.

Těžba je navržena na 3 etážích o výšce do 5 m s těžební bází na kótě +251 m n.m. Dno hliniště bude suché, nakládání s důlními vodami obdobné jako v DP Šlapanice. Jejich odvádění bude řešeno napojením na stávající potrubí důlních vod z DP Šlapanice. Celkový roční objem vod, vypouštěných z obou hlinišť do povrchového toku Říčky, nebude překračovat povolené množství.

Při těžební činnosti budou využívány obdobné mechanismy jako v DP Šlapanice. Na ploše trvalého záboru bude skryto celkem 34 tis.m³ chráněné skrývky (ornice), která bude umístěna na pozemky, určené zemědělskou společností BONAGRO a.s. Ostatní zeminy budou použity na zavážení vlastního vytěženého prostoru.

Příprava a výroba v cihelně Šlapanice: Natěžená surovina se ukládá na odležovací haldy na vymezené ploše TP U cihelny. Jednotlivě se ukládají spraše, jíly na krytinu a směs na zdící prvky. Po homogenizaci vstupuje připravená hmota do technologického procesu výroby cihlářského zboží.

Expedice: Vyrobene cihlářské zboží je expedováno na místo určení po vybudované spojnici III/15287, napojené na komunikaci II/47 Brno – Vyškov.

Použití: Vyráběný sortiment zahrnuje střešní krytinu a zdící prvky, používané při stavební činnosti v rámci celé České republiky.

Při realizaci záměru se technické řešení těžby a výroby nebude měnit.

7. Předpokládaný termín zahájení realizace záměru a jeho dokončení:

2006 – 2020

8. Výčet dotčených územně samosprávných celků:

Město Šlapanice – příslušná obec

9. Zařazení záměru do příslušné kategorie a bodů přílohy č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb. ve znění zákona č.93/2004 Sb.:

Pokračování těžby (hornická činnost - HČ) na výhradním ložisku Šlapanice není spojeno se stanovením nového dobývacího prostoru nebo změnou stávajícího. Jedná se o pokračování těžby ve schváleném dobývacím prostoru podle nového projektu POPD a povolení hornické činnosti. Roční kapacita bude cca 140 tis. tun.

Těžba nevýhradního ložiska U cihelny (činnost prováděná hornickým způsobem - ČPHZ) bude probíhat podle nového PVL. Roční kapacita bude cca 70 tis. tun.

Celková roční kapacita 210 tis. tun cihlářských surovin se nebude měnit.

Záměr pokračování HČ v DP Šlapanice a ČPHZ v TP U cihelny byl zařazen do kategorie II a podléhá zjišťovacímu řízení podle bodu:

2.5 Těžba nerostných surovin 10 000 – 1 000 000 tun/rok.

II. Údaje o vstupech

1. Záběr půdy

ZPF: Realizace záměru předpokládá dočasný záběr zemědělské půdy v DP Šlapanice a trvalý záběr v TP U cihelny. Celá plocha požadovaného záboru se nachází v k.ú. Šlapanice a je v katastru nemovitostí vedena jako kultura orná. Záběr půdy je požadován k účelu, odpovídajícímu funkčnímu vymezení ploch v platném územním plánu města Šlapanice.

DP Šlapanice: V DP Šlapanice budou dotčeny pozemky p.č. 3114/26 – 3114/27, 3117/26 – 3117/48 o celkové výměře 9,5113 ha, s BPEJ 2.01.00 (do I. třída ochrany). Pozemky jsou převážně ve vlastnictví oznamovatele, u zbývajících pozemků ve vlastnictví fyzických osob se počítá s odkoupením. Podmínky souhlasu s dočasným odnětím zemědělské půdy v DP Šlapanice stanoví příslušný orgán ochrany půdy.

TP U cihelny: V TP U cihelny se jedná o pozemky p.č. 3129/63 – 3129/78 a 3129/122 o celkové výměře 3,7090 ha, s BPEJ 2.01.00 a 2.0810 (I. a II. třída ochrany). Souhlas k trvalému odnětí pozemků ze ZPF vydal příslušný orgán ochrany půdy KrÚ Jm kraje dne 11.5.2005 pod č.j. JMK 8780/2005/OŽP/Ha.

PUPFL: Realizace záměru nevyžaduje záběr lesní půdy.

2. Odběr a spotřeba vody

Pitná a užitková: Součástí výrobního závodu cihelny Šlapanice je sociální zařízení pro zaměstnance, které slouží i pracovníkům těžby. Závod je napojen na veřejný vodovod.

Technologická: Těžba cihlářských surovin je bez nároků na potřebu vody.

Realizací záměru se nároky na spotřebu vody nezvýší.

3. Surovinové a energetické zdroje

El. energie: Při těžební činnosti je potřeba el. energie minimální. El. pohon má pouze čerpadlo na čerpání důlních vod. Má příkon 12 kW a je v provozu průměrně 3 dny/měsíc.

Výrobní závod je napojen na veřejnou síť přes vlastní trafostanici.

Nafta a zásobování PHM: Spotřeba nafty pro pohon používaných mechanismů a dopravních prostředků pro obě ložiska je v současnosti 96 tis. l/rok, olejů celkem 500 l. Nafta ani oleje nejsou v prostoru hlinišť skladovány. Těžební mechanismy i přepravní vozidla tankují v čerpací stanici, umístěné v areálu výrobního závodu cihelny Šlapanice. Servis mechanismů je zajištěn v autorizovaných servisech.

Používané mechanismy a přepravní vozidla budou sloužit k těžební činnosti na obou ložiskách a přemísťovány podle aktuální potřeby.

Realizací záměru se nároky na el. energii nezvýší. Po zavedení nových přepravních vozidel mezi ložiska a výrobním závodem se očekává snížení spotřeby PHM.

III. Údaje o výstupech

1. Množství a druh emisí do ovzduší

a) hlavní bodové zdroje

V DP Šlapanice ani v TP U cihelny nepůsobí žádný bodový zdroj znečištění ovzduší.

Realizací záměru se stav nezmění.

b) hlavní plošné zdroje

Plošným zdrojem znečištění ovzduší jsou činnosti, vykonávané na celé ploše těžebních prostorů. V daném případě se jedná o prašnost při dobývání suroviny a skrývkových pracích. Dále se zahrnují emise ze spalovacích motorů mechanismů při nakládání suroviny. V emisích ze spalovacích motorů převažuje CO, v menší míře NO_x a C_xH_y.

Těžba cihlářských hlín pro cihlářskou výrobu nepatří mezi vyjmenované zdroje znečištění ovzduší podle nařízení vlády č.353/2002 Sb. Podle § 4 citovaného předpisu se na ni vztahují obecné emisní limity. Těžená surovina má přirozenou vlhkost a ke zvýšené prašnosti nedochází. Překračování limitů pro TZL za hranicí DP Šlapanice a TP U cihelny není pravděpodobné.

Velikost plošného zdroje se při realizaci záměru prakticky nebude měnit, poněvadž vytěžený prostor za postupující těžbou bude průběžně rekultivován.

c) hlavní liniové zdroje

Liniovým zdrojem znečištění ovzduší je přeprava natěžené suroviny z DP Šlapanice do výrobního závodu po účelové komunikaci v délce 300 m a z TP U cihelny v délce max. 150 m.

Při ročním objemu těžby 210 tisíc tun a přepravě vyrobené produkce 12 měsíců v roce je průměrná denní intenzita vozidel 84 VJ o nosnosti 10 tun, tj. 168 pojezdů/ 24 h (tam – zpět).

V r.2000 vypracovala odborná organizace TOP-ENVITech Brno (B. Popp, 2000) rozptylovou studii, která hodnotila příspěvek ke znečištění ovzduší ze stacionárních zdrojů v areálu cihelny (pece, vyvíječ páry) a z dopravy (přeprava natěžené suroviny do výrobního závodu). Výpočet vlivu dopravy byl proveden pro změnu, vyvolanou snížením kapacity těžby v DP Šlapanice a otvírkou nového TP U cihelny při zachování celkové roční kapacity 130 tis. m³ (210 tis. tun).

Emisní zatížení ovzduší vlivem dopravy bylo vyhodnoceno jako podlimitní (CO =0,58 % imisního limitu, NO_x=41,9 % imisního limitu). Emise prachu byly vyčísleny na 52 kg/rok, tj. 0,21 kg/den. Zkrácení dopravních tras oproti původnímu stavu (TP U cihelny přiléhá k výrobnímu závodu) se projeví celkovým snížením emisí znečišťujících látek do ovzduší a snížením imisní zátěže.

Po zavedení nových nákladních vozidel Volvo s nosností 40 tun se průměrné denní intenzity dopravy významně sníží na 21 VJ, tj.42 pojezdů/24 h a úměrně poklesne i produkce emisí z dopravy (zejména prašnosti).

Realizací připravovaného záměru dojde ke snížení znečištění ovzduší z liniového zdroje.

2. Množství odpadních vod a jejich znečištění

a) *splaškové*

Splaškové odpadní vody nejsou v DP Šlapanice ani TP U cihelny produkovány. Zaměstnanci těžby využívají sociální zařízení v přilehlém výrobním závodě cihelny Šlapanice.

Při realizaci záměru se situace nezmění.

b) *technologické*

Těžební činnost je bez nároků na technologickou vodu.

Při realizaci záměru se situace nezmění.

c) *důlní (zvláštní) vody*

V DP Šlapanice je stávající báze těžby na kótě +228 m n.m. nad zónou stálého zvodnění. Důlními vodami jsou převážně atmosférické srážky, dopadající na plochu dobývacího prostoru a v menší míře přítoky podzemních vod ze zvodněných písčitých poloh neogenního souvrství.

Povrchové i podzemní vody, zachycené na dně hliniště, se gravitačně svádějí do zemní akumulární nádrže na nejnižším místě těžební báze, odkud jsou podle potřeby vyčerpány a odváděny potrubím do povrchového toku Řičky (příloha 2).

Povolení k nakládání s vodami vydal příslušný vodoprávní úřad OkÚ Brno – venkov rozhodnutím č.j. ŽP 6659/2001-HI ze dne 6.2.2002 za stanovených podmínek:

- povolené množství vypouštěných vod 10 l/s, celkové množství 8.748 m³/rok
- maximální zbytkové koncentrace látek ze vzorků, odebraných v průběhu 1 roku NL=40 mg/l.

V TP U cihelny bude situace obdobná. Po rozfárání ložiska na stanovenou těžební bázi +251 m n.m. se počítá s odváděním důlních vod napojením na stávající potrubí z DP Šlapanice.

Realizací záměru se způsob nakládání s důlními vodami nezmění. Celkový objem důlních vod, vypouštěných do povrchového toku Řičky, nepřekročí povolené množství a maximální zbytkové koncentrace sledovaných látek, stanovené v rozhodnutí příslušného vodoprávního úřadu.

3. Kategorizace a množství odpadů

Oznamovatel TONDACH Česká republika s.r.o. je původcem odpadů ve smyslu zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech ve znění pozdějších předpisů. Je povinen pro účely nakládání s odpadem zařadit jednotlivé druhy podle Katalogu odpadů, stanoveného vyhl. MŽP č. 381/2001 Sb. Dále je povinen vést průběžnou evidenci o odpadech a nakládání s nimi a plnit ostatní povinnosti původce odpadu, stanovené zákonem a dalšími prováděcími předpisy.

V DP Šlapanice a TP U cihelny nejsou odpady shromažďovány ani skladovány. Veškeré odpady se shromažďují v areálu výrobního závodu cihelny Šlapanice a původce s nimi nakládá v souladu s platnými předpisy v oblasti odpadového hospodářství.

Realizací záměru se způsob nakládání s odpady nezmění.

4. Hluk

Hluk těžební činnosti působí v areálu těžebních prostorů. Překračování povolených limitů za jeho hranicemi nepředpokládáme.

Pracovní prostředí: Podle nařízení vlády č.502/2000 Sb. se v pracovním prostředí nejvyšší přípustná ekvivalentní hodnota hluku stanoví součtem základní hladiny $L_{AZ} = 85$ dB a korekcí na druh prováděné práce a pracovní dobu v minutách. (85 dB = pro 8 h pracovní dobu, při vyšší hodnotě hluku se doba působení poměrně sníží).

Hranice **DP Šlapanice** se nachází ve vzdálenosti 600 m od nejbližší soustředěné zástavby města Šlapanice. Těžba se bude postupně vzdalovat až na 1.100 m. **TP U cihelny** se nachází ve vzdálenosti 300 m od obytné zástavby a je vůči ní hlukově odstíněn stavebními objekty cihelny Šlapanice.

Na podkladě hodnocení odborné organizace TOP-ENVITech Brno v r.1997 bylo pro okolí závodu Krytina Šlapanice navrženo pásmo hygienické ochrany (PHO) z hlediska hluku, zasahující do vzdálenosti 300 m od hranice stanoveného dobývacího prostoru. Rozsah PHO těžby byl vymezen na základě naměřených hodnot v dobývacím prostoru. Ve vzdálenosti 50 m od místa nakládky natěžené zeminy na nákladní vozidlo byla hodnota $L_{A\text{ ekv.}} = 61,8$ dB. Měřením bylo potvrzeno, že šíření hluku z těžební činnosti za hranici dobývacího prostoru je tlumeno horní hranou svahu hliniště.

Vymezení PHO 100 m za hranici areálu výrobního závodu cihelny Šlapanice vycházelo z nočního provozu cihelny, který v této vzdálenosti dosahoval $L_{A\text{ ekv.}} = 39,0$ dB.

Vzhledem k vymezení nového TP U cihelny bylo zpracováno odborné posouzení platnosti navrženého PHO v důsledku uvedené změny. Posudek vypracovala odborná organizace SONING Praha, a.s., středisko Brno (M. Frič, 2000). Hodnocení vycházelo z předpokladu zachování celkové kapacity těžby při snížení objemu ve stanoveném DP Šlapanice a realizaci těžby v nově otevřeném TP U cihelny. Podle výpočtu zpracovatele umožňuje snížení těžby ve stanoveném DP Šlapanice zmenšit rozsah PHO těžby na 200 m. Vzhledem k provozu skládky odpadů SATESO s.r.o. bylo doporučeno původní rozsah PHO ponechat. Kolem nového hliniště U cihelny byla hranice PHO rozšířena severně na vzdálenost 150 m (příloha 2). Rozšíření PHO nezasahuje do obytné zástavby.

Pozn.: Navržené PHO těžby z hlediska hluku nebylo vyhlášeno.

Hluk z dopravy – natěžená surovina je přepravována do výrobního závodu po účelové komunikaci v délce 150 - 300 m bez průjezdu zastavěným územím. Vyrobená produkce vede z cihelny po vybudované spojnici III/15287, napojené severně od DP Šlapanice na veřejnou komunikaci II/47 Brno – Vyškov bez průjezdu obytnou zástavbou města Šlapanice nebo jiných obcí.

Při realizaci připravovaného záměru se stávající hluková zátěž okolního prostředí z DP Šlapanice mírně sníží, z těžby v TP U cihelny mírně vzroste. Ve vztahu k obytné zástavbě města Šlapanice se nezvýší. V obou případech bude těžba postupovat východním směrem a od obytné zástavby města Šlapanice se bude vzdalovat.

5. Riziko havárií vzhledem k navrhovanému použití látek a technologií

Hornická činnost (těžba na výhradním ložisku v DP Šlapanice) a činnost prováděná hornickým způsobem (těžba nevýhradního ložiska v TP U cihelny) jsou činnosti, při nichž je organizace povinna postupovat podle schváleného POPD a PVL za podmínek, stanovených v povoleních, vydaných příslušným Obvodním báňským úřadem. Dodržování báňských bezpečnostních a provozních předpisů v průběhu těžební činnosti spadá pod dozor Státní báňské správy. Organizace je povinna dodržovat ustanovení vyhl. č.26/1989 Sb. ČBÚ o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci ve znění pozdějších předpisů.

Organizace TONDACH s.r.o., má pro provádění hornické činnosti v **DP Šlapanice** zpracovaný Soubor provozní dokumentace, který zahrnuje havarijní plán, organizační a dopravní řád, technologické postupy pro povrchové dobývání a pro provoz skládek vytěženého materiálu.

Těžební činnost se provádí podle technologického postupu povrchového dobývání, průběžná rekultivace podle schváleného plánu rekultivace.

Za obdobných podmínek bude realizovaná těžba v **TP U cihelny**.

DP Šlapanice i TP U cihelny leží mimo území, chráněná podle zvláštních předpisů (ochranná pásma vodních zdrojů, chráněná území přírody). Ochranná pásma technických zařízení (vedení VN) jsou respektována. Realizace připravovaného pokračování těžby vyžaduje přeložku nadzemního vedení VN 22 kV.

Potenciální rizika těžební činnosti vyplývají z charakteru ložiska, způsobu provozované činnosti a používaných technologií:

- a) sesuv masivu zeminy v těžební stěně v důsledku těžební činnosti*
- b) únik závadných látek do horninového prostředí s možností kontaminace vod*
- c) úraz v důsledku porušení bezpečnostních předpisů při obsluze provozních mechanismů a zařízení*

Ad a): Za 30 let těžební činnosti v hliništi Šlapanice nedošlo k narušení stability stěn v těžebním prostoru ani horninového masivu v jeho okolí. Těžební činnost probíhá podle vydaných povolení a v souladu s báňskými předpisy. Těžební a závěrné svahy odpovídají stabilitním výpočtům. Tímto způsobem bude postupováno i při realizaci záměru.

Ad b): Z látek škodlivých vodám jsou v **DP Šlapanice** používány pohonné hmoty (ropné látky). Jiné závadné látky se při těžební činnosti nepoužívají. Pohonné hmoty a oleje nejsou v těžebním prostoru skladovány. Mobilní technika na naftový pohon tankuje pohonné hmoty v čerpací stanici, umístěné v areálu výrobního závodu. Pro odstavování používané techniky je vyhrazená plocha mimo prostor hlinišť. Údržba se provádí v autorizovaných servisech.

Kontaminace půdy v rozsahu, umožňující šíření do podzemních vod, není pravděpodobná. Podloží ložiska, tvořené nepropustnými neogenními jíly, je přirozenou ochranou před pronikáním znečištění do horninového prostředí a šíření do podzemních vod.

U vypouštěných důlních vod se sleduje jakost podle podmínek, stanovených v rozhodnutí příslušného vodoprávního úřadu. Podle archivovaných dokladů nejsou povolené zbytkové koncentrace sledovaných látek (NL) překračovány.

Pro zajištění trvalé ochrany okolního prostředí před znečištěním je dostačující dbát uplatňovaných zásad prevence a dodržovat opatření, zabraňující úniku ropných látek z používané techniky (odstavování vyhrazené ploše, kontrola technického stavu).

Druh používaných látek a způsob nakládání s nimi bude v **TP U cihelny** shodný. Vzhledem k obdobné geologické stavbě a hydrogeologickým poměrům ložiska je riziko kontaminace vod minimální a dodržování zásad prevence v rozsahu, platném pro DP Šlapanice, dostačující.

Ad c): Ke vzniku úrazu může dojít selháním lidského faktoru. Při dodržování bezpečnostních předpisů a pravidelném školení pracovníků v oblasti úrazové prevence lze riziko úrazů minimalizovat. V případě vzniku pracovního úrazu je nutné postupovat podle předpisů (evidence, ohlášení).

Při realizaci záměru se riziko havárií nezvýší. Používané látky a technologie se nebudou měnit.

C. ÚDAJE O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

1. Výčet nejzávažnějších enviromentálních charakteristik dotčeného území

1a) dosavadní využívání území a priority jeho trvale udržitelného využívání

Těžba cihlářských surovin na výhradním ložisku v **DP Šlapanice** probíhá 30 let. Výhradní ložisko bylo vymezeno na základě výsledků geologicko-průzkumných prací s výpočtem zásob, schváleným výměrem KKZ č.j. 238-05/15-77 ze dne 17.3.1977.

Využívání ložiska probíhá ve stanoveném DP Šlapanice podle platného POPD, schváleného OBÚ Brno č.j. 08-5375/99-511-Hyt ze dne 28.12.1999 s platností do vytěžení zásob v rozsahu zpracované projektové dokumentace (příloha 3). Ložisko je rozfáráno v 10 etážích s bází těžby na úrovni +228 m n.m. Těžená surovina je zpracovávána v přílehlém výrobním závodě cihelny Šlapanice. Produkovaný sortiment cihlářského zboží je používán při stavební činnosti v rámci celé České republiky.

Záměr pokračování hornické činnosti na ložisku Šlapanice je podložen ověřenými zásobami ve schváleném dobývacím prostoru. Ve snaze o úplnější využití zásob výhradního ložiska se počítá se snížením těžební báze o 10 m na kótu +218 m n.m.

Stávající těžební činnost probíhá ve vzdálenosti 600 m od okrajové zástavby města Šlapanice. Při pokračování hornické činnosti v hranicích stanoveného dobývacího prostoru se bude těžba postupně vzdalovat na 1.100 m.

K JV části stanoveného dobývacího prostoru přiléhá areál zemědělské společnosti BONAGRO a.s., která hospodaří na okolních plochách orné půdy.

Jižní vytěžená část výhradního ložiska Šlapanice je využívána firmou SATESO s.r.o. jako řízená skládka odpadů.

Složitější geologický vývoj výhradního ložiska Šlapanice, projevující se v současnosti nedostatkem suroviny pro výrobu krytiny, vyvolal potřebu otvírky nového **TP U cihelny** s ověřenými zásobami vhodných krytinářských jíílů. Souběžná těžba na obou ložiskách umožní překlenout přechodný nedostatek suroviny a zajistit výrobu krytiny v cihelně Šlapanice v příštích letech. Podle celkového objemu vytěžitelných zásob je životnost ložisek 15 let.

DP Šlapanice ani TP U cihelny se nenacházejí v území chráněném podle zvláštních předpisů (ochranná pásma vodních zdrojů, zvláště chráněná území apod.).

Obě ložiska jsou situována na západním okraji památkové zóny Slavkovského bojiště, prohlášené vyhláškou Ministerstva kultury č.475/1992 Sb.

V závazném stanovisku č.121/99 vydal referát regionálního rozvoje OkÚ Brno – venkov, pod č.j. RRR 3171/99/664 ze dne 30.6.1999, souhlas s plánem těžby v **DP Šlapanice** za podmínky respektování povinností, vyplývajících ze zákona č.20/1987 Sb. o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů (§ 22 – oznámit záměr Archeologickému ústavu ČAV v Brně a umožnit provedení záchranného výzkumu) a provádění rekultivací vytěženého prostoru podle schválené projektové dokumentace Agroprojektu Brno z r.1994.

V závazném stanovisku č.81/2000 vydal referát regionálního rozvoje OkÚ Brno – venkov, pod č.j. RRR 2082/2000/399 ze dne 25.5.2000, souhlas s rozšířením těžby cihlářské suroviny v k.ú. Šlapanice (v **TP U cihelny**) podle předložené projektové dokumentace, za podmínky zachování kříže na okraji dotčené parcely a respektování zákona č.2 /1987 Sb. ve znění pozdějších předpisů (viz předcházející odstavec). Dne 27.6.2001 vydal OkÚ Brno – venkov rozhodnutí č.j. RRR 2258/2001/569 o přemístění kříže na pozemek p.č. 3128/2 v k.ú. Šlapanice (u Žuráně).

Prioritou trvale udržitelného využívání území je

- hospodárné a úplné využívání zásob výhradního ložiska cihlářských surovin v DP Šlapanice a nevýhradního ložiska v TP U cihelny pro zajišťování potřeb výroby cihelny Šlapanice, t. zn. provádění hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem v souladu s podmínkami vydaných rozhodnutí
- průběžná rekultivace a terénní úpravy vytěžených ploch podle schváleného plánu rekultivace
- cílová rekultivace DP Šlapanice, která nevyloučí zemědělské využívání ploch po těžbě, ale bude respektovat i zájmy příslušné obce a orgánu ochrany přírody na rozšíření přírodních ploch (výsadba zeleně + trvalé travní porosty), což přispěje ke zvýšení pestrosti krajiny a hodnoty krajinného rázu
- využití ornice z TP U cihelny na zlepšení vlastností půdy na jiné lokalitě podle návrhu, schváleného orgánem ochrany ZPF (na pozemky zemědělské společnosti BONAGRO a.s.).
- zavezení vytěženého TP U cihelny na původní niveletu a osázení severního obvodu zelení podle schváleného plánu terénních úprav a budoucí využití plochy pro rozvoj výrobního závodu cihelny Šlapanice.

Prioritou trvale udržitelného využívání území je těžba cihlářských surovin na výhradním ložisku Šlapanice a nevýhradním ložisku U cihelny v souladu s požadavky horního zákona a souvisejících předpisů. Průběžnou a cílovou rekultivaci ploch po těžbě v DP Šlapanice je třeba realizovat v souladu se zájmy ochrany půdy, přírody a příslušné obce. Vytěžené plochy TP U cihelny s předpokladem budoucího využití pro rozvoj výrobního závodu, budou opticky odstíněny od okolní krajiny výsadbou obvodové zeleně.

1b) relativní zastoupení, kvalita a schopnost regenerace přírodních zdrojů

Z přírodních zdrojů mají na Brněnsku největší význam ložiska stavebních surovin. Umožnily rozvoj cihlářské výroby, prefabrikátů a dalších stavebních výrobků. V okolí jsou ložiska vápenců na výrobu maltovin (Horákov-Mokrá), písků a štěrkopísků (Černovice, Bratčice, Hrušovany u Brna) a stavebního kamene (Luleč).

Výhradní ložisko Šlapanice a nevýhradní ložisko U cihelny jsou v současné době jediným využívaným zdrojem cihlářských surovin na Brněnsku. Podle objemu roční těžby se jedná o provozy menší až střední velikosti. Přilehlý výrobní závod cihelny Šlapanice má díky vyráběnému sortimentu cihlářského zboží nadregionální význam.

Ložiska nerostných surovin patří k vyčerpatelným přírodním zdrojům. Zastavit čerpání přírodních zdrojů se v dohledné době nepodaří, poněvadž za většinu z nich neexistuje rovnocenná náhrada. Je však třeba zajistit využívání nerostných zdrojů se zřetelem na hospodárnost a šetrnost k okolnímu prostředí. Těžba výhradního ložiska v DP Šlapanice a nevýhradního ložiska v TP U cihelny není s těmito principy v rozporu.

1c) schopnost přírodního prostředí snášet zátěž

Současná ekologická zátěž území je na střední úrovni.

Ovzduší: Obec Šlapanice patří podle Sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP z r.2002 (Věstník MŽP, ročník XIV, duben 2004) mezi oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO) překročením imisního limitu PM_{10} 36.max 24 h průměr $>50\mu g.m^{-3}$ $>35x/rok$. V daném případě je úkolem obce zjistit důvody překračování imisního limitu a jeho výsledky projednat s orgánem kraje.

Zájmové území je situováno 5 km JV od brněnské aglomerace, v níž jsou soustředěny hlavní zdroje znečištění ovzduší, především průmyslové závody (textilní, strojírenské, elektrotechnické,

potravinářské) a další znečišťovatelé. Vliv na kvalitu ovzduší má doprava na dálnici D 1, vedoucí severně od zájmového území ve vzdálenosti 1,5 – 2 km. Ve městě Šlapanice ani okolních malých obcích nejsou velké zdroje znečištění ovzduší. Širší okolí leží v zemědělské produkční oblasti, což určuje charakter lokálního znečištění ovzduší. Jedná se především o pachové emise z provozů zemědělské výroby.

Těžba cihlářských surovin v **DP Šlapanice** není zdrojem nadměrné prašnosti. Těžená surovina má přirozenou vlhkost a bez další manipulace je přemísťována přímo do areálu výrobního závodu. Obdobné podmínky platí i pro nový **TP U cihelny**. Jak dokládá rozptylová studie, zpracovaná odbornou organizací TOP-ENVITech Brno (B. Popp, 1997), nebude souběžná těžba na obou ložiskách ani významným zdrojem emisí z dopravy. Zavedením nových přepravních vozidel s vyšší nosností dojde k významnému snížení intenzit dopravy, což povede k úměrnému snížení emisí z dopravy.

Za 30 let provozu se neprojevil negativní vliv těžby na životní prostředí nebo zdraví obyvatelstva. Při ustálené celkové kapacitě těžby a očekávaných nižších intenzitách dopravy není předpoklad zvýšení zátěže životního prostředí a zdraví obyvatelstva ani při realizaci připravovaného záměru.

Voda: Podle mapy jakosti zdrojů podzemních vod, list 24 Brno (kol. autorů ÚÚG Praha, 1988) vykazuje podzemní voda v území JV od Brna zvýšené obsahy železa ($Fe^{2+} > 0,3$ mg/l), manganu ($Mn^{2+} > 0,1$ mg/l) a síranů ($SO_4^{2-} > 250$ mg/l). Zjištěné hodnoty odpovídají složení okolního horninového prostředí. Kontaminace podzemních vod v důsledku antropogenní činnosti se neuvádí.

Jižní vytěžená část výhradního ložiska Šlapanice je využívána jako řízená skládka odpadů. Pro sledování ekologického provozování skládky se využívá vybudovaného systému monitorovacích vrtů.

Vlivy vlastní těžební činnosti v DP Šlapanice a TP U cihelny na okolní prostředí nejsou významné a nezpůsobují nadměrnou zátěž přírodního prostředí ani neohrožují zdraví obyvatelstva. Zvýšená zátěž se neočekává ani při realizaci záměru.

Při realizaci připravovaného záměru se zátěž obyvatelstva ani okolního přírodního prostředí nezvyší.

2. Stručná charakteristika stavu složek životního prostředí v dotčeném území, které budou pravděpodobně významně ovlivněny

2.1. Ovzduší

Klimatické faktory: Podle klimatické rajonizace leží území v teplé oblasti okrsku T 2 s dlouhým létem, teplým a suchým, s velmi krátkým přechodným obdobím s teplým až mírně teplým jarem i podzimem. Zima je krátká, mírně teplá a suchá až velmi suchá, s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.

Průměrná roční teplota vzduchu je 8,5°C. Nejteplejším měsícem je červenec s průměrnou teplotou 18,5°C, nejchladnějším leden s průměrnou teplotou -2,5 až -3°C. Stanice Šlapanice udává průměrný dlouhodobý roční srážkový úhrn 530 mm s minimem v březnu (20 – 25 mm) a maximem v červnu - červenci (75 – 85 mm).

Převládající směr větru je SZ, v zimním období též JV až východní.

Kvalita ovzduší: Podle sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP (Věstník MŽP, duben 2004) je obec Šlapanice oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO).

V rámci Programu snižování emisí a imisí znečišťujících látek v ovzduší byla zpracována Rozptylová studie Jihomoravského kraje (J. Bucek, 2004), která pro území SV od Šlapanic uvádí následující koncentrace sledovaných škodlivin v ovzduší:

suspendované částice PM ₁₀ :	průměr/24 h	21 - 50 μg.m ⁻³
	průměr/rok	11 - 15 μg.m ⁻³
NO ₂ :	max. hod. koncentrace	31 - 50 μg.m ⁻³
	průměr/rok	11 - 15 μg.m ⁻³
benzen:	průměr/rok	0,11 - 0,2 μg.m ⁻³
emise z dopravy:		211 - 274 g/s

Na znečištění ovzduší širšího okolí posuzovaného území se podílí průmyslová výroba v brněnské aglomeraci a doprava, zejména na dálnici D 1. Lokálními zdroji znečištění ovzduší jsou pachové emise ze zemědělské výroby v okolních obcích.

Rozptylová studie, zpracovaná odbornou organizací TOPENVI-Tech Brno (B. Popp, 1997), hodnotila vliv zdrojů znečišťování ovzduší závodu ZWG Krytina Šlapanice na kvalitu ovzduší. Posuzovala stacionární zdroje provozované v areálu cihelny (pece a vyvíječ páry) a vliv dopravy natěžené suroviny z obou hlinišť do výrobního závodu. Výsledky hodnocení dokládají, že příspěvek hodnocených zdrojů je hluboko pod úrovní povolených limitů.

2.2. Voda

Hydrologická charakteristika: Podle hydrologického členění náleží zájmové území hlavnímu povodí Svatky 4 – 15 – 03. Dobývacím prostorem Šlapanice prochází dílčí rozvodnice, podle jejíhož průběhu náleží větší JZ část drobnému povodí Říčky 4 – 15 – 03 – 096 a menší SV část dobývacího prostoru drobnému povodí Raketnice 4 – 15 – 03 – 101. Těžební prostor U cihelny náleží k povodí Říčky (příloha 2).

Vodní toky: Vodní tok Říčky (Zlatého potoka) pramení v jižní části Moravského krasu, odkud směřuje k jihu přes město Šlapanice k Měninu, kde ústí do řeky Litavy. Průměrný průtok pod ústím Raketnice je $Q_r = 0,26 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Potok Raketnice je levostranným přítokem Říčky. Pramení u Mokré a protéká severojižním směrem k obci Jiřkovice, kde se tok stáčí k JZ. Po průchodu Ponětovickým rybníkem se u obce Ponětovice vlévá do Říčky.

Oba vodní toky jsou charakterizovány malou vodností, jejich vodní režim je nevyrovnaný, závislý na atmosférických srážkách a tání sněhové pokrývky. Obecně jsou nejvyšší průtoky v na jaře (březen – duben) a nejnižší na podzim (září – říjen).

Správcem vodního toku Říčka je Povodí Moravy a.s. Brno, správcem toku Raketnice ZVHS Brno – venkov.

Uvedená povodí nejsou vyjmenovanými vodními toky ve vyhl. č.470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků.

Vodní plochy: Nejbližší významnější vodní plochou je Ponětovický rybník, vybudovaný na říčce Raketnici. Zaujímá plochu 8 ha na okraji obce Ponětovice a nachází se 1,5 km JV od DP Šlapanice. Další menší rybník Grunty o rozloze asi 5 ha byl vybudován na horním toku Jiřkovického potoka jižně od obce Jiřkovice.

Hydrogeologické poměry: Těžební báze hlinišť v **DP Šlapanice** s nadm. výškou +228 m n.m. leží nad souvislou hladinou podzemní vody. Dno hlinišť je suché. Horninový masiv má průlinovou propustnost. Atmosférické srážky infiltrují gravitačním pohybem propustnými vrstvami sprašových zemin až na nepropustné podloží, po jehož povrchu odtékají směrem k místní erozivní základně. Průběh rozvodnice (příloha 2) určuje směr odvodňování území: SV část ložiska je odvodňována k JV do povodí Raketnice a JZ část k západu do povodí Říčky.

V **TP U cihelny** s navrženou těžební bází na kótě +251 m n.m. je propustnost zemin i režim srážkových vod obdobný. Území je přirozeně odvodňováno do povodí Říčky.

Vrstva neogenního jílu v podloží obou ložisek působí jako izolátor mezi mělkou kvartérní zvodní a hlubšími zvodněnými horizonty neogénu.

Vodní zdroje: V drobných povodích, k nimž ložiska cihlářských surovin Šlapanice a U cihelny náleží, nejsou vymezena ochranná pásma vodních zdrojů. Lokální vodní zdroje (studny) na území města Šlapanice nemají ochranná pásma vymezena. Leží vesměs na protilehlém břehu toku Říčky a jejich vydatnost a jakost nemůže být těžební činností v hliništích ovlivněna.

Nejbližší ochranná pásma vodních zdrojů jsou vymezena v jiných dílčích povodích a těžební činností v DP Šlapanice a TP U cihelny nemohou být dotčena:

OP léčivých vod Šaratice	7,5 - 10 km jižně a JV
OP vodního zdroje Hrušky	8 km JV
OP vodního zdroje Tvarožná	3 km SV

2.3. Půda

ZPF: Na půdotvorném substrátu sprašových zemin se vytvořily černozemě, jejichž produkční potenciál je velmi vysoký. Na ploše připravovaného pokračování těžby v DP Šlapanice a v TP U cihelny se nacházejí půdní typy, zařazené podle Metodického pokynu odboru ochrany lesa a půdy MŽP ČR ze dne 1.10.1996, č.j. OOLO/1067/96 do I. a II. třídy ochrany:

<u>Ložisko:</u>	<u>BPEJ:</u>	<u>Třída ochrany:</u>	<u>výměra ha:</u>
DP Šlapanice	2.01.00	I.	9,5113
TP U cihelny	2.01.00 2.08.10	I. II.	2,8091 0,8999

Investice do půdy (meliorace) nebyly na pozemcích provedeny.

U **DP Šlapanice** se jedná o dočasný zábor 9,5113 ha. Podmínky odnětí stanoví příslušný orgán ochrany půdy.

U **TP U cihelny** se jedná o trvalý zábor 3,7090 ha. Souhlas k trvalému odnětí ze ZPF vydal příslušný úřad KrÚ Jm kraje dne 11.5.2005 pod č.j. JMK/8780/2005/OŽP/Ha.

PUPFL: Realizace záměru je bez nároků na zábor lesní půdy.

2.4. Geologické a hydrogeologické podmínky

Výhradní ložisko cihlářských surovin **Šlapanice** se nachází 0,6 km SV od okraje města Šlapanice. Celkový rozsah stanoveného dobývacího prostoru je 24,3 ha, připravované pokračování hornické činnosti je vymezeno v jeho JV části a představuje plochu 9,5113 ha.

Nevýhradní ložisko **U cihelny** je situováno 300 m severně od okraje městské zástavby. Celkový rozsah je 6,5 ha, z toho připravované rozšíření představuje 3,7090 ha.

Geomorfologie: Z geomorfologického hlediska jsou obě ložiska součástí geomorfologického celku Dyjsko-svrateckého úvalu, podcelku Šlapanické tabule. Zájmové území je situováno v okrsku, vymezeném údolními toků Říčky a Roketnice před jejich soutokem. Terén je mírně zvlněný s nadm. výškou 250 – 265 m. Nad úroveň okolního poměrně plochého terénu vystupují ostrůvky skalních hornin. Nejvyšším bodem je kóta +286 m n.m. Žuráň, situovaná 500 m severně od okraje DP Šlapanice.

Geologické podmínky: Z regionálně geologického hlediska je území součástí neogénu karpatské předhlubně. Zastoupené typy sedimentů náleží spodnímu badenu – moravu. V hlubších částech souvrství převládají šedé a nazelenalé vápnité jíly s ojed. polohami šterku. V celém profilu neogenních jílu se nepravidelně vyskytují málo mocné a na krátkou vzdálenost vyklíňující polohy jemnozrnných písků.

Západně až severně od zájmového území (ve vzdálenosti 200 - 500 m) vystupují ostrůvky skalních hornin - slepenců myslejovického souvrství, stáří spodní karbon – visé.

Na bázi kvartéru se místy se zachovaly zbytky fluviálních terasových sedimentů. V okolí cihelny Šlapanice se vyskytují jako souvislá poloha štěrkopísků o mocnosti 1 – 2 m, nasedající přímo na zvětralý povrch neogenních jílu.

V průběhu chladnějších období mladšího pleistocénu byla na území JV od Brna postupně naváta rozsáhlá sprašová návěj, dosahující lokálně až 15 m mocnosti. V prostoru okolí cihelny Šlapanice je vyvinuta v mocnosti 4 – 6 m. Na celé ploše ložiska byl zastížen pohřbený půdní horizont o průměrné mocnosti 1 – 2 m, oddělující spraše od podložních sprašových hlín. Sprašové hlíny tvoří bázi eolického souvrství a jsou uloženy převážně na terasových štěrkopískách.

Na základě výsledků geologického průzkumu s výpočtem zásob schválila Komise pro klasifikaci zásob nerostných surovin celkových 18.649 tis. m³ geologických zásob cihlářských surovin (sprašové sedimenty, neogenní jíl) v kat.vyhledané a prozkoumané. Přepočtení zásob z r.1996 uvádí pohyb zásob, ovlivněný stanovením dobývacího prostoru a zřízením skládky ve vytěženém prostoru. Z důvodu změn bylo odepsáno 260 tis. m³ zásob.

Hlinišť v **DP Šlapanice** má v současnosti 10 etáží o výšce těžební stěny 3 m. Těžební báze se nachází v nadm. výšce +228 m, horní hrana hlinišť na kótě +260 m n.m. Pro připravované pokračování těžby se počítá se snížením těžební báze na +218 m n.m., což umožní úplnější využití zásob suroviny v hlubších částech ložiska. Těžební činnost bude probíhat na 13 etážích, technologie těžby se nebude měnit. Na vymezené ploše pro pokračování hornické činnosti v DP Šlapanice je reálný objem vytěžitelných zásob 1.500 tis. m³ cihlářských surovin.

Skrývku zastupuje vrstva ornice a podorniči o průměrné mocnosti 0,5 m. Postupně bude sejmuta vrstva ornice v celkovém objemu 50 tis. m³ a uložena na vnitřní deponii pro účely rekultivace. Nevhodná surovina (mezivýkliz) bude použita při průběžné rekultivaci a přímo rozprostírána na vytěžené plochy ve vlastním DP Šlapanice, popř. zčásti v TP U cihelny.

Podle schváleného plánu rekultivace (E. Hamřík, 1994) budou rekultivační práce probíhat etapovitě, přičemž jižní část dobývacího prostoru bude zavezena na původní niveletu, zbývající části na niveletu +240 m n.m. se závěrnými svahy 1:2,5.

V **TP U cihelny** je vrstevní sled obdobný. Ve srovnání s podmínkami v DP Šlapanice jsou zde výhodnější poměry z hlediska vzájemné mocnosti spraší, mezivýklizu a krytinářských jílu. Zajištění zásob na ložisku U cihelny umožňuje překlenout přechodné období kritického nedostatku krytinářských jílu ve stanoveném DP Šlapanice.

Ložisko bude rozfáráno na 3 etážích s těžební bází na kótě +251 m n.m. Objem vytěžitelných zásob byl vyčíslen na 560 tis. m³ cihlářských surovin.

Skrývkové zeminy budou v celém rozsahu použity na zavážení vytěženého prostoru. Vzhledem k připravovanému budoucímu využití ploch pro rozvoj výrobního závodu, se počítá s úpravou terénu na původní niveletu. V případě nedostatku zemin na zavážení TP U cihelny bude potřebný objem zemin doplněn z DP Šlapanice.

Hydrogeologické podmínky: Podle hydrogeologické rajonizace (E. Michlíček a kol., 1986) je území součástí hydrogeologického rajónu 224 Neogenní uložení Dyjsko-svrateckého úvalu, překrytého kvarténními sedimenty.

Kvarténní pokryv sprašových sedimentů má průlinovou propustnost. Zasadující atmosférické srážky pronikají na bázi kvartéru, kde se zadržují na povrchu nepropustných neogenních jílu a po jejich povrchu odtékají k místní erozivní bázi. Nepropustné neogenní jíly izolují tuto mělkou kvarténní zvodň od hlubších neogenních zvodní.

Průběh dílčí rozvodnice drobných povodí Říčky a Roketnice ukazuje, že SV část DP Šlapanice je přirozeně odvodňována k JV do Roketnice a jeho JZ část a celý TP U cihelny k západu do povodí Říčky (příloha 2).

Hydrogeologie ložiska: Podle výsledků geologických průzkumných prací jsou hydrogeologické poměry ložiska Šlapanice klasifikovány jako jednoduché. V **DP Šlapanice** byly zjištěny 2 horizonty podzemních vod:

A – horizont kvartérních vod, vázaný na kvartérní štěrkopísky

B- horizont terciérních vod vázaný na písčité polohy v neogenním souvrství.

Podle dosavadních zkušeností se podzemní voda v kvartérních hlínách nevyskytuje. Při těžbě neogenních jííl se vyskytují přítoky, vázané na písčité polohy. Poněvadž tyto písčité vložky mají podobu prostorově omezených čočkovitých těles, uzavřených v okolních nepropustných jílech, nejedná se o souvislou hladinu podzemní vody a přítoky nejsou významné.

Při snížení těžební báze na kótu +218 m n.m. se neočekává významné zvýšení přítoků podzemních vod do ložiska. Způsob odvodňování ložiska nebude měnit – povrchové i podzemní vody zachycované na dně hliniště, budou gravitačně sváděny do zemní akumulací jímky na dně hliniště a odtud podle potřeby odčerpány a odváděny potrubím do povrchového toku Říčky v souladu s podmínkami rozhodnutí příslušného vodoprávního úřadu.

Obdobné hydrogeologické poměry jsou i v **TP U cihelny** s navrženou těžební bází na kóte +251 m n.m. Způsob odvodňování ložiska bude shodný, s napojením na potrubí důlních vod z DP Šlapanice. Celkové povolené množství vypouštěných důlních vod nebude překročeno.

Chemismus podzemních vod: Podle mapy jakosti zdrojů podzemních vod, list 24 Brno (kol. autorů ÚÚG Praha, 1988), a výsledků inženýrsko-geologického mapování vykazuje podzemní voda v území JV od Brna primárně zvýšené obsahy železa ($\text{Fe}^{2+} > 0,3 \text{ mg/l}$), manganu ($\text{Mn}^{2+} > 0,1 \text{ mg/l}$) a síranů ($\text{SO}_4^{2-} > 250 \text{ mg/l}$). Kontaminaci podzemních vod v důsledku antropogenní činnosti archivní prameny neuvádějí.

2.5. Flóra a fauna

V rámci biogeografického členění ČR (M. Culek, 1996) se zájmové území nachází v přechodné zóně mezi dvěma biogeografickými provinciemi – panonskou (podprovincie severopanonská, bioregion lechovický a hustopečský) a provincií středoevropských listnatých lesů (podprovincie hercynská, bioregion drahanský a macošský).

Podle Geobotanické mapy ČSSR (kol. autorů, 1970) tvořily původní vegetaci území převážně dubohabrové háje, v severní části významně doplněné subxerofilními a acidofilními doubravami. V nivách vodních toků se nacházely lužní lesy a olšiny.

Rozsáhlé plochy s původní vegetací byly v historické době kultivovány na zemědělskou půdu. Původní rostlinná společenstva byla lidskou činností rozrušena a nahrazena agrokulturami.

Rovněž fauna regionu je rozhodujícím způsobem pozměněna rozvinutým zemědělstvím.

Zbytky přirozených a přírodě blízkých společenstev jsou vázány na trvalé vegetační formace, které v širším okolí zastupují břehové porosty vodních toků, trvalé travní porosty, doprovodná vegetace podél komunikací, sady, zahrady a vinice. Lesní porosty se zachovaly v plošně izolovaných ostrůvcích. Souvislé lesní komplexy pokrývají území Moravského krasu a Drahanské vrchoviny severně od zájmového území.

2.6. ÚSES

Na základě podrobného terénního průzkumu, realizovaného v rámci zpracování Generelu lokálního ÚSES, k.ú. Šlapanice + Bedřichovice (D. Kolářová a spol., 1995) byla provedena analýza aktuálního stavu krajiny. Výstupem bylo stanovení stupně ekologické stability jednotlivých krajinných segmentů a vyhodnocení jejich současného stavu vzhledem ke stanovištním podmínkám a způsobu hospodářské činnosti. V hodnocení zvolené vzestupné šestistupňové klasifikace (0. nejnižší – 6. nejvyšší stupeň) byly plochy v okolí zájmového území zařazeny takto:

- 0 – plochy bez trvalé biotické složky (nelze hodnotit)
těžební prostory, skládky, komunikace
- 1 - plochy s velmi nízkou ekologickou stabilitou
orná půda.

V k.ú. Šlapanice jsou nejbližšími prvky ÚSES lokální biocentra jednoznačně vymezená - C2 Malý hájek a C3 Velký hájek. Obě biocentra jsou umístěna na svazích průlomového údolí Řičky, kterým vede reálná trasa lokálního biokoridoru K1 a K2. Vymezené prvky ÚSES se nacházejí ve vzdálenosti 700 – 1.000 m západně od DP Šlapanice. TP U cihelny je situován v blízkosti biocentra C 3 Velký hájek, připravované rozšíření TP se nachází ve vzdálenosti 300 m.

V k.ú. Jiříkovice je vymezena reálná trasa lokálních biokoridorů K11 a K12, vedených úvalovitým údolím toku Raketnice. Rozhodnutím OkÚ Brno – venkov, č.j. ŽP 7041/94-Hk ze dne 5.12.1994, bylo území vyhlášeno ekologicky významným krajinným prvkem. Nachází se ve vzdálenosti 1 km východně od DP Šlapanice a 1,5 km od TP U cihelny. Údolní niva Raketnice u Jiříkovic je rámcově vymezena jako lokální biocentrum C8.

Plocha vytěženého prostoru výhradního ložiska Šlapanice a skládky odpadů je rámcově vymezena jako lokální biocentrum C4, které bude po ukončení rekultivace možné napojit na stávající lokální ÚSES v údolí Řičky předpokládanými trasami lokálních biokoridorů K6 a K7. Navržená trasa K 6 vede podél severního okraje TP U cihelny (příloha 2).

2.7. Krajina

Podle D. Kolářové (Kolářová a spol., 1995) má reliéf ráz nížinné pahorkatiny s plochými hřbety a mělkými, široce otevřenými údolními. Výjimkou je průlomové údolí Řičky mezi Šlapanicemi a Bedřichovicemi, zaříznuté do výchozu kulmských slepenců.

V krajině dominují horizontální krajnotvorné segmenty s takřka chybějícími strukturami vertikálního směru, které zastupují pouze jednotlivé vyvýšeniny výchozů skalních hornin (Žuráň, Santon, Pracký kopec). Významným krajinným prvkem je zalesněný okraj Dražanské vrchoviny, vystupující na severním horizontu.

Širší okolí zájmového území je historicky dlouhodobě osídleno. Následkem lidské činnosti došlo ke značným změnám v obrazu krajiny. Rozsáhlé plochy byly zemědělsky kultivovány a vznikla početná menší sídla, propojená hustou sítí cest. Společně s drobnými izolovanými ostrůvky lesních porostů, doprovodných porostů vodních toků a dalšími segmenty liniového charakteru (komunikace a cesty s doprovodnou zelení) vytvářejí pestré krajinou mozaiku.

V krajině se výrazně uplatňují technické prvky liniových staveb, zejména dálnice D 1 a síť nadzemního vedení vysokého napětí.

Těžba cihlářských surovin v těžební jámě DP Šlapanice je patrná z blízkého pohledu (z terénní vyvýšeniny v prostoru bývalé Benziny a ze spojky III/15287, napojující cihelnu Šlapanice na veřejnou komunikaci II/47 Brno – Vyškov). V dálkových pohledech se uplatňují stavební objekty výrobního závodu cihelny Šlapanice s odležovacími haldami suroviny na části plochy TP U cihelny a objekty zemědělské společnosti BONAGRO, přiléhající k jižnímu okraji DP Šlapanice (příloha 6). V DP Šlapanice nejsou vybudovány stavební objekty, které by přesahovaly úroveň okolního terénu. Dočasné deponie skrývkových zemin budou postupně přemístěny do vytěženého prostoru a použity k rekultivaci ploch po těžbě.

2.8. Chráněná území

Stanovený DP Šlapanice a TP U cihelny leží mimo chráněná území ve smyslu zákona č.114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Nejbližší chráněná území jsou vymezena v k.ú. Podolí a Šlapanice ve vzdálenosti 500 – 700 m západně až SZ od okraje DP Šlapanice, resp. 300 – 500 m od připravovaného rozšíření TP U cihelny. Jedná o řadu 4 maloplošných chráněných území Horka,

Návvrší, Velký hájek a Andělka a Čertovka (příloha 2), vázaných na vystupující ostrůvky kulmských hornin a vedených jako přírodní památky. Jako „Šlapanické slepence“ byly zařazeny do evropsky významných lokalit NATURA 2000.

2.9. Území historického, kulturního nebo archeologického významu

Vyhláškou ministerstva kultury č.475/1992 Sb. bylo území bojiště bitvy u Slavkova prohlášeno za památkovou zónu. Pro zabezpečení ochrany a péče o památkovou hodnotu zóny byly stanoveny podmínky, které je nutné respektovat v programech rozvoje obcí a při pořizování územně plánovací dokumentace. Dále je stanoveno, že využití jednotlivých objektů, prostorů a území musí odpovídat jejich kapacitě a technickým možnostem a musí být v souladu s památkovou hodnotou zóny.

Stanovený DP Šlapanice a TP U cihelny leží v západní okrajové části památkové zóny a vzhledem k charakteru provozované činnosti se na ně vztahuje podmínka o využití jednotlivých prostorů a území. Území obou ložisek cihlářských surovin jsou využívána v souladu s funkčním vymezením ploch v platném územním plánu města Šlapanice.

V závazném stanovisku č.121/99 vydal referát regionálního rozvoje OkÚ Brno – venkov, pod č.j. RRR 3171/99/664 ze dne 30.6.1999, souhlas s plánem těžby v **DP Šlapanice** za podmínky respektování povinností, vyplývajících ze zákona č.20/1987 Sb. o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů:

- oznámit záměr Archeologickému ústavu ČAV v Brně a umožnit provedení záchranného výzkumu (§ 22 zákona)
- provádět rekultivace vytěženého prostoru podle schválené projektové dokumentace Agroprojektu Brno z r.1994.

Hornická činnost ve stanoveném DP Šlapanice se provádí v souladu s podmínkami, stanovenými v závazném stanovisku OkÚ Brno – venkov.

V závazném stanovisku č.81/2000 vydal referát regionálního rozvoje OkÚ Brno – venkov, pod č.j. RRR 2082/2000/399 ze dne 25.5.2000, souhlas s rozšířením těžby cihlářské suroviny v k.ú. Šlapanice (v **TP U cihelny**) podle předložené projektové dokumentace, za podmínky zachování kříže na okraji dotčené parcely a respektování zákona č.2 /1987 Sb. ve znění pozdějších předpisů (viz předcházející odstavec). Dne 27.6.2001 vydal OkÚ Brno – venkov rozhodnutí č.j. RRR 2258/2001/569 o přemístění kříže na pozemek p.č. 3128/2 v k.ú. Šlapanice (u Žuráně).

2.10. Vztah záměru k územnímu plánu

Město Šlapanice má platný územní plán, vypracovaný Ateliérem Urbi Brno (J. Benešová a kol., 1997) a schválený zastupitelstvem města dne 17.12.1997.

DP Šlapanice: Schválený územní plán vymezuje hranice stanoveného DP Šlapanice jako plochy těžby v rozsahu rozhodnutí, vydaného Obvodním báňským úřadem v Brně pod zn. 08-2377/98 ze dne 26.8.1998. Připravovaný záměr pokračování hornické činnosti na výhradním ložisku Šlapanice je vymezen v hranicích stanoveného dobývacího prostoru a nevyžaduje jeho změnu.

TP U cihelny: V územním plánu je vymezen jako plocha pro průmysl – rozvojová plocha pro aktivity cihelny, navazující na její areál.

Podle vyjádření příslušného stavebního úřadu Městského úřadu Šlapanice č.j. SÚ 2814/05/Mei ze dne 29.6.2005 je záměr v souladu s platným územním plánem města Šlapanice (příloha 5).

D. ÚDAJE O VLIVECH ZÁMĚRU NA OBYVATELSTVO A NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1. Charakteristika možných vlivů a odhad jejich velikosti, složitosti a významnosti

1.1. Vlivy na obyvatelstvo

DP Šlapanice je situován 600 m SV od okraje zástavby města Šlapanice. Přípravovaným pokračováním těžby se postupně vzdálí až na 1.100 m. **TP U cihelny** je umístěn ve vzdálenosti 300 m od městské zástavby. Natěžená surovina se přepravuje od těžební stěny do přílehlého výrobního závodu po účelové komunikaci - z DP Šlapanice v délce 300 m, z TP U cihelny v kratším úseku do 150 m. Pro dopravu natěžené suroviny do výrobního závodu se používají nákladní automobily o nosnosti 10 tun. Při denní produkci 840 tun se jedná o 84 VJ, t.zn. 168 pojezdů tam – zpět.

Doprava vyrobeného cihlářského zboží vede po výjezdu z cihelny po vybudované spojení III/15287 v délce 2 km s přímým napojením na veřejnou komunikaci II/47 Brno – Vyškov. Expedice vyrobené produkce se uskutečňuje vozidly odběratelů.

Vliv prašnosti a hluku:

z těžební činnosti: Při těžbě cihlářských surovin nevzniká nadměrná prašnost. Díky přirozené vlhkosti těžené suroviny je rozptýl prachových částic do ovzduší minimální. Surovina je od těžební stěny přepravována přímo do výrobního závodu bez budování mezideponií.

DP Šlapanice: Při realizaci záměru budou skrývkové zeminy a nevhodná surovina (mezivýkliz) přemístovány do vytěženého prostoru a použity k rekultivaci uvolněných ploch. Při pokračování těžby bude snaha o vyrovnaný poměr mezi záborem ploch pro těžbu a průběžnou rekultivací vytěžených ploch tak, aby se rozsah aktivní plochy hliniště významně nezvyšoval.

Překračování limitů prašnosti na hranici dobývacího prostoru není pravděpodobné.

Hluk z těžebních mechanismů působí v samotném těžebním prostoru. Těžební činnost probíhá v jámě, hluboké 30 m, což brání šíření hluku do okolního prostředí. Při realizaci záměru se těžební báze sníží o 10 m a těžební činnost bude probíhat v hloubce až 40 m pod úroveň okolního terénu. V blízkosti dobývacího prostoru se nenacházejí objekty a zařízení, které je nutné chránit před zvýšeným působením hluku. Překračování limitů hluku za hranici dobývacího prostoru není pravděpodobné.

Na podkladě hodnocení odborné organizace TOP-ENVITech Brno v r.1997 bylo pro okolí závodu Krytina Šlapanice navrženo pásmo hygienické ochrany (PHO) z hlediska hluku, zasahující do vzdálenosti 300 m od hranice stanoveného DP Šlapanice. Rozsah PHO těžby byl vymezen na základě naměřených hodnot v dobývacím prostoru. Ve vzdálenosti 50 m od místa nakládky natěžené zeminy na nákladní vozidlo byla hodnota $L_{A\text{ ekv.}} = 61,8$ dB. Výsledky měření prokázaly, že šíření hluku z těžební činnosti je tlumeno horní hranou svahu hliniště. Vymezení PHO 100 m od hranice areálu výrobního závodu cihelny Šlapanice vycházelo z nočního provozu cihelny, který v této vzdálenosti dosahoval $L_{A\text{ ekv.}} = 39,0$ dB. PHO nebylo vyhlášeno.

TP U cihelny: Těžební činnost bude probíhat v těžební jámě, hluboké 15 m. Těžební podmínky a šíření nepříznivých vlivů těžební činnosti do okolního prostředí jsou srovnatelné se situací v DP Šlapanice. Obytná zástavba, nacházející se jižně od TP U cihelny, je navíc odstíněna stavebními objekty cihelny Šlapanice.

V souvislosti s umístěním nového TP U cihelny bylo v r.2000 zpracováno odborné posouzení platnosti navrženého PHO z hlediska hluku v důsledku uvedené změny. Odborný posudek vypracovala odborná organizace SONING Praha, a.s., středisko Brno (M. Frič, 2000). Hodnocení vycházelo z předpokladu snížení těžby ve stanoveném DP Šlapanice a realizace těžby v nově otevřeném TP U cihelny při zachování celkové roční kapacity. Snížení těžby ve stanoveném DP Šlapanice umožňuje snížit rozsah PHO těžby na 200 m. Vzhledem k provozu skládky odpadů

SATESO s.r.o. bylo doporučeno původní rozsah PHO ponechat. Kolem nového hliniště U cihelny byla hranice PHO rozšířena severně na vzdálenost 150 m (příloha 2). Navržené PHO z hlediska hluku nebylo vyhlášeno.

Při realizaci připravovaného záměru se stávající hluková zátěž z DP Šlapanice sníží, z těžební činnosti v TP U cihelny mírně vzroste severním směrem. Vzhledem k obytné zástavbě města Šlapanice se hluková zátěž nezvýší.

Výsledky odborného posudku dokládají, že obyvatelstvo příslušné obce není těžební činností zatěžováno a nebude ani při realizaci záměru.

z dopravy: Natěžená suroviny je přepravována přímo do areálu výrobního závodu po účelové komunikaci v délce max. 300 m bez průjezdu zastavěným územím. Vyrobená produkce vede z cihelny po vybudované spojce III/15287, napojené severně od DP Šlapanice na veřejnou komunikaci II/47 Brno – Vyškov bez průjezdu obytnou zástavbou města Šlapanice nebo jiných obcí.

Zatížení ovzduší vlivem dopravy bylo hodnoceno v rozptylové studii TOP-ENVITech Brno (B. Popp, 2000). Výsledky ukázaly, že u hodnocených parametrů jsou vypočtené hodnoty podlimitní ($CO = 0,58$ % imisního limitu, $NO_x = 41,9$ % imisního limitu). Emise prachu byly vyčísleny na 52 kg/rok, tj. 0,21 kg/den.

Po zavedení nových nákladních vozidel Volvo s nosností 40 tun se průměrné denní intenzity dopravy významně sníží (na 21 VJ, tj. 42 pojezdy/24 h) a úměrně poklesne i produkce emisí z dopravy (zejména prašnosti).

Přepravní trasy suroviny do výrobního závodu i expedice výrobků z cihelny vedou mimo obytnou zástavbu obcí. Obyvatelstvo města Šlapanice ani jiné obce není zatěžováno nadměrným hlukem z dopravy. Realizací záměru nedojde ke změně přepravních tras nebo zvýšení intenzit dopravy.

Nárůst nepříznivých vlivů na zdraví obyvatelstva, zvýšení zdravotních rizik ani zvýšení pravděpodobnosti vzniku civilizačních chorob nepředpokládáme.

Vliv na vodní zdroje:

Těžební báze v DP Šlapanice i TP U cihelny se bude udržovat nad souvislou hladinou podzemní vody. Těžba cihlářských surovin nemá vliv na hydrogeologické poměry okolí ani neovlivňuje režim podzemních vod.

V drobných povodích, k nimž ložiska v DP Šlapanice a TP U cihelny náleží, nejsou vymezena ochranná pásma vodních zdrojů. Lokální vodní zdroje (studny) na území města Šlapanice nemají ochranná pásma vymezena. Leží vesměs na protilehlém břehu toku Říčky a jejich vydatnost ani jakost nemůže být těžební činností v hliništích ovlivněna.

Nejbližší ochranná pásma vodních zdrojů jsou vymezena ve vzdálenosti 3 – 10 km. Náleží jiným dílčím povodím a těžební činností v DP Šlapanice ani v TP U cihelny nebudou dotčena.

Při dodržování podmínek pro nakládání s důlními vodami, stanovených v rozhodnutí příslušného vodoprávního úřadu OkÚ Brno – venkov, není ohrožena vydatnost ani jakost lokálních vodních zdrojů na území města Šlapanice.

Realizací záměru se situace nezmění.

1.2. Vlivy na ovzduší

Vlivy z těžební činnosti:

Vzhledem k přirozené vlhkosti těžené suroviny nevzniká při těžební činnosti zvýšená prašnost. Natěžená surovina není v hliništi upravována, ale přemísťována od těžební stěny přímo do přilehlého výrobního závodu cihelny Šlapanice. Při realizaci záměru se technologie těžby ani navazující výroby v cihelně Šlapanice nebude měnit.

DP Šlapanice: Skrývkové zeminy a mezivýkliz budou přemísťovány do vytěženého prostoru a použity k rekultivaci uvolněných ploch. Při realizaci záměru bude snaha o vyrovnaný poměr záboru ploch pro těžbu a průběžně rekultivovaných vytěžených ploch tak, aby se rozsah aktivní plochy hliniště významně nezvyšoval.

TP U cihelny: Skrývkové zeminy a mezivýkliz budou použity na zavážení vytěžených ploch na původní niveletu. V případě nedostatku zeminy z vlastního ložiska bude potřebný objem doplněn z DP Šlapanice.

Překračování limitů pro TZL za hranicemi DP Šlapanice a TP U cihelny není pravděpodobné.

Realizací záměru nedojde ke změně způsobu těžby, celkové roční kapacity, technologie výroby ani řízení provozu.

Vlivy dopravy:

Při ročním objemu těžby 210 tis. tun je průměrná denní intenzita vozidel, přepravujících natěženou surovinu do výrobního závodu cihelny Šlapanice, celkem 84 VJ (NA o nosnosti 10 tun), tj. 168 pojezdů/24 h (tam – zpět). Doprava se uskutečňuje po účelové komunikaci na trase max. 300 m.

Výrobní závod cihelny Šlapanice je napojen na veřejný dopravní systém vybudovanou spojkou III/15287 v délce 2 km, která ústí do komunikace II/47 Brno – Vyškov severně od závodu. Přeprava vyrobeného cihlářského zboží nevede obytnou zástavbou města Šlapanice ani jiných obcí.

Zatížení ovzduší vlivem dopravy bylo hodnoceno v rozptylové studii TOP-ENVITech Brno (B. Popp, 2000). Výsledky ukázaly, že u hodnocených parametrů jsou vypočtené hodnoty podlimitní (CO =0,58 % imisního limitu, NO_x=41,9 % imisního limitu). Emise prachu byly vyčísleny na 52 kg/rok, tj. 0,21 kg/den.

Po zavedení nových nákladních vozidel Volvo s nosností 40 tun se průměrné denní intenzity dopravy sníží na ¼ (21 VJ, tj. 42 pojezdy/24 h) a úměrně poklesne i produkce emisí z dopravy (zejména prašnost).

Při realizaci záměru zůstane způsob dopravy zachován. Při použití přepravních vozidel s vyšší nosností se intenzity dopravy významně sníží, což se projeví ve snížení emisí z dopravy, zejména prašnosti.

Předběžné projednání záměru:

MěÚ Šlapanice: Dne 25.5.2005 byl připravovaný záměr předběžně projednán na odboru životního prostředí MěÚ Šlapanice. Vedoucí odboru po seznámení s charakterem záměru sdělil, že z pohledu úseku ochrany ovzduší nebudou k realizaci záměru uplatněny zvláštní požadavky nebo podmínky.

Město Šlapanice: Při předběžném projednání záměru, konaném dne 25.5.2005 na radnici ve Šlapanicích, byli přítomní místostarostové seznámeni s připravovaným záměrem. Po projednání konstatovali, že z jejich strany nebudou uplatněny zvláštní požadavky nebo podmínky a neočekávají se ani při projednání na městském zastupitelstvu.

1.3. Vlivy na vodu

Odvodnění oblasti:

DP Šlapanice: Při realizaci záměru se předpokládá pokračování hornické činnosti na ploše 9,5113 ha v hranicích stanoveného dobývacího prostoru. Těžební báze bude snížena o 10 m na kótu +218 m n.m. a zůstane nadále nad souvislou hladinou podzemní vody.

Důlními vodami budou i nadále převážně atmosférické srážky a v menší míře přítoky podzemních vod z písčitéch poloh v neogenních jílech. Poněvadž zvodnění je vázáno na prostorově omezená čočkovitá tělesa písků, izolovaná v okolních nepropustných jílech, nevytváří souvislý horizont a množství vody není významné. Při realizaci záměru se neočekává podstatná změna.

Důlní vody, zachycené na dně hliniště, se gravitačně svádějí a shromažďují v zemní akumulaci nádrži, vybudované na nejnižším místě těžební báze. Odtud jsou podle potřeby vyčerpány a odváděny potrubím do povrchového toku Říčky. Jedná se o vypouštění povrchových a podzemních vod do povrchového toku. Povolené množství a podmínky vypouštění důlních vod stanovil příslušný vodoprávní úřad OkÚ Brno – venkov rozhodnutím č.j. ŽP 6659/2001-HI ze dne 6.2.2002. Povolené množství vypouštěných vod je stanoveno na 10 l/s, celkové množství 8.748 m³/rok. Maximální zbytkové koncentrace látek ze vzorků, odebraných v průběhu 1 roku stanovily NL=40 mg/l. Podle archivovaných dokladů nejsou stanovené limity překračovány.

TP U cihelny: Navržené rozšíření plochy těžebního prostoru má rozsah 3,7090 ha. Těžební báze hliniště je navržena na kótě +251 m n.m. nad souvislou hladinou podzemní vody. Těžební podmínky a způsob nakládání s důlními vodami budou obdobné jako v DP Šlapanice. Důlní vody budou odváděny napojením na stávající potrubí důlních vod z DP Šlapanice.

Při realizaci záměru se neočekávají významné přítoky podzemních vod do DP Šlapanice a TP U cihelny. Způsob odvodnění se nebude měnit. Povolené množství vypouštěných důlních vod do povrchového toku nebude překračováno.

Vliv na hydrogeologické poměry území:

DP Šlapanice: Hydrogeologické poměry výhradního ložiska Šlapanice jsou podle hydrogeologické klasifikace hodnoceny jako jednoduché. Při realizaci záměru zůstane těžební báze nad souvislou hladinou podzemní vody. Nedojde ke změně vodního režimu, výšce hladiny podzemních vod ani směru jejich proudění.

TP U cihelny: Podle výsledků geologických průzkumných prací jsou hydrogeologické poměry obdobné a lze je klasifikovat shodně.

Hydrogeologické poměry území nebudou realizací záměru ovlivněny.

Vliv na jakost vod:

DP Šlapanice: Z látek, ohrožujících jakost vod, jsou v DP Šlapanice používány ropné látky (PHM a oleje). Jiné látky škodlivé vodám nejsou v provozu používány.

Ropné látky nejsou v prostoru hliniště skladovány. Těžební mechanizmy i přepravní vozidla tankují v čerpací stanici, umístěné v areálu výrobního závodu cihelny Šlapanice. Používaná mobilní technika je odstavována na vyhrazené ploše mimo prostor hliniště. Opravy mechanismů jsou zajištěny v autorizovaných servisech.

Podle podmínky, stanovené v rozhodnutí příslušného vodoprávního úřadu pro nakládání s důlními vodami, je pravidelně sledována jakost vypouštěných vod do povrchového toku Říčky. Archivované doklady potvrzují, že stanovený limit NL=40 mg/l není překračován.

TP U cihelny: Druh používaných látek a nakládání s nimi bude obdobné jako v DP Šlapanice. Používané mechanizmy a přepravní vozidla budou sloužit k těžební činnosti na obou ložiskách a přemísťovány podle aktuální potřeby.

Při odvádění důlních vod z TP U cihelny napojením na stávající potrubí z DP Šlapanice nepředpokládáme překračování povoleného limitu NL ve vodách.

Při zajištění dalšího provozu podle schválených technologických postupů je riziko kontaminace vod v důsledku těžební činnosti minimalizováno.

Předběžné projednání záměru:

MěÚ Šlapanice: Při předběžném projednání záměru na odboru životního prostředí MěÚ Šlapanice dne 25.5.2005 uvedl vedoucí odboru, že ze strany úseku vodního hospodářství nebudou v rámci zjišťovacího řízení uplatněny zvláštní požadavky nebo podmínky.

Město Šlapanice: Podle výsledku předběžného projednání, které proběhlo dne 25.5.2005 ve Šlapanicích, se neočekává uplatnění zvláštních podmínek nebo požadavků.

1.4. Vlivy na půdu

ZPF: Realizace záměru předpokládá zábor zemědělské půdy v k.ú. Šlapanice. Podle katastru nemovitostí se jedná o ornou půdu s BPEJ 2.01.00 a 2.08.10, zařazenou do I. a II. třídy ochrany. Zábor půdy je požadován k účelu, odpovídajícímu funkčnímu vymezení ploch v platném územním plánu města Šlapanice.

DP Šlapanice: Požadovaný dočasný zábor půdy I. třídy ochrany v rozsahu 9,5113 ha se vztahuje na celou dobu realizace záměru, která je rozvržena na dalších 15 let. Snahou bude rovnováha mezi zábořem ploch a průběžnou rekultivací uvolněných ploch za postupující těžbou podle schváleného plánu rekultivace. Postupně bude sejmuta vrstva ornice v celkovém objemu 50 tis. m³ a uložena na vnitřní deponii pro účely rekultivace. Nevhodná surovina (mezivýkliz) bude použita při průběžné rekultivaci a přímo rozprostírána na vytěžené plochy ve vlastním DP Šlapanice, popř. zčásti v TP U cihelny.

Podle schváleného plánu rekultivace (E. Hamřík, 1994) budou rekultivační práce probíhat etapovitě, přičemž jižní část dobývacího prostoru bude zavezena na původní niveletu, zbývající části na niveletu +240 m n.m. se závěrnými svahy 1:2,5. Nejvhodnějším způsobem biologické rekultivace bude zalesnění závěrných svahů původními druhy dřevin v kombinaci s trvalými travními porosty a úprava dna hliniště na možný návrat zemědělskému využívání, popř. k jinému využití v souladu se zájmy ochrany ZPF a ochrany přírody.

TP U cihelny: V celém rozsahu 3,7090 ha se jedná o zábor trvalý, z toho 2,8091 ha I. třídy ochrany, a 0,8999 ha II. třídy ochrany. Podle schváleného PVL budou vytěžené plochy zavezeny skrývkovými zeminami a mezivýklizem (z vlastního ložiska, popř. doplněním z DP Šlapanice). Terén bude upraven na úroveň původní nivelety a po obvodu osázen zelení. Plocha je určena pro budoucí rozvoj výrobního závodu cihelny Šlapanice.

Souhlas k trvalému odnětí zemědělské půdy ze ZPF pro rozšíření těžby cihlářské hlíny v TP U cihelny vydal KrÚ Jihomoravského kraje dne 11.5.2005 pod č.j. JMK 8780/2005/OŽP/Ha.

PUPFL: Realizace záměru nevyžaduje zábor lesní půdy.

Předběžné projednání záměru:

MěÚ Šlapanice: Při předběžném projednání, konaném dne 25.5.2005 na odboru životního prostředí MěÚ Šlapanice, sdělil vedoucí odboru, že v případě realizace záměru v hranicích stanoveného DP Šlapanice nebudou ze strany orgánu ochrany půdy vneseny zvláštní podmínky. Připomenul nutnost rekultivovat plochy po těžbě v souladu se schváleným plánem rekultivace.

Přítomný zástupce úseku ochrany přírody a krajiny upozornil v souvislosti s rekultivací vytěženého DP Šlapanice na zájem ochrany přírody na zvýšení podílu přírodních ploch.

Souhlas k trvalému odnětí ZPF v TP U cihelny byl vydán.

Město Šlapanice: Podle výsledku předběžného projednání ze dne 25.5.2005 se ze strany města neočekávají zvláštní podmínky a požadavky.

1.5. Vlivy na geologické a hydrogeologické podmínky

Vliv na horninové prostředí:

Využívání nerostného zdroje je významným zásahem do horninového prostředí. Pokračování těžby v DP Šlapanice a v TP U cihelny představuje postupné sejmutí skrývky a vytěžení poloh kvartérních a neogenních sedimentů. Vhodná surovina bude využita pro výrobu cihlářského zboží a skrývka a nevhodná surovina (mezivýkliz) budou zpětně ukládány do vytěženého prostoru při prováděné rekultivaci.

Při provozování hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem v souladu s vydanými rozhodnutími a při dodržování báňských bezpečnostních předpisů nehrozí narušení stability horninového masivu.

Vliv na hydrogeologické charakteristiky:

DP Šlapanice: Souvrství eolických sprašových sedimentů má průlinovou propustnost. Těžba probíhá nad souvislou hladinou podzemní vody.

Realizací záměru pokračování těžby se hydrogeologické podmínky území nezmění. Těžební báze i po snížení na kótu +218 m n.m. zůstane nad souvislou hladinou podzemní vody. Pokračováním těžby nedojde ke změně režimu podzemních vod, výšce hladiny ani směru proudění. Způsob odvodňování ani nakládání s důlními vodami se nezmění (viz předcházející odstavec 1.3. Vliv na vodu).

TP U cihelny: Těžební báze hliniště je navržena na kótě +251 m n.m. nad souvislou hladinou podzemní vody. Podle výsledků geologických průzkumných prací jsou hydrogeologické poměry obou ložisek obdobné. Podle hydrogeologické klasifikace jsou hodnoceny jako jednoduché.

Těžební podmínky a způsob nakládání s důlními vodami budou obdobné jako v DP Šlapanice. Důlní vody budou odváděny napojením na stávající potrubí důlních vod z DP Šlapanice. Celkový objem vypouštěných důlních vod do povrchového toku Říčky nepřekročí povolené množství, stanovené příslušným vodoprávním úřadem.

Realizace záměru nevyvolá změnu hydrogeologických podmínek území.

1.6. Vlivy na flóru a faunu

Připravované pokračování těžby ve stanoveném DP Šlapanice a rozšíření TP U cihelny zasahuje v celém rozsahu do ploch s ornou půdou, využívanou k zemědělské pěstební činnosti. Původní druhy flóry a fauny se zde nevyskytují.

Realizací záměru nedojde k ohrožení nebo zničení biotopů chráněných nebo ohrožených druhů flóry nebo fauny.

1.7. Vlivy na ekosystémy

Rozšířením těžby nedojde k likvidaci ani přímému nebo nepřímému ovlivnění žádného významného ekosystému.

DP Šlapanice: V souladu s platnými báňskými předpisy je povinnou součástí projektu POPD návrh rekultivace ploch po těžbě. V současné době probíhá průběžná rekultivace části vytěžených ploch na zemědělskou půdu podle schváleného plánu rekultivace, který je součástí platného POPD.

Realizace záměru vyžaduje vypracování nového POPD a jeho schválení v rámci řízení o povolení hornické činnosti. Zásady rekultivace se nebudou měnit. Nejvhodnějším způsobem biologické rekultivace bude zalesnění závěrných svahů původními druhy dřevin v kombinaci s trvalými travními porosty a úprava dna hlinišť na možný návrat zemědělskému využívání, popř. k jinému využití v souladu se zájmy ochrany ZPF a ochrany přírody. Rekultivované plochy DP Šlapanice a sousední skládky SATESO bude v budoucnosti možné začlenit do místního ÚSES jako lokální biocentrum (příloha 2).

TP U cihelny: Po vytěžení zásob suroviny se počítá se zavezením těžební jámy na původní niveletu a využití plochy pro rozvoj výrobního závodu cihelny Šlapanice. Obvodovou zeleň bude možné zapojit do místního ÚSES jako lokální biokoridor (příloha 2).

Vzhledem k charakteru okolní krajiny bude přínosem, pokud při rekultivaci DP Šlapanice dojde po vytěžení využitelných zásob k rozšíření přírodních ploch a jejich zapojení do místního systému ÚSES.

1.8. Vlivy na krajinu

Intenzifikací zemědělské výroby, která probíhala v minulosti, byly pozemky orné půdy sceleny do velkých ploch, které v území dominují. S nástupem zemědělské velkovýroby byly zlikvidovány meze, remízky a doprovodná zeleň podél cest a krajina byla ochuzena o původní krajinné prvky.

Povrchová těžba surovin je výrazným zásahem do krajiny. Vlivy těžební činnosti mají charakter trvalý a dočasný. V posuzovaném případě bude trvalým a nevratným vlivem změna reliéfu v DP Šlapanice. Dočasně se projeví snížená estetická hodnota území vlivem provozované těžební činnosti (obnažené těžební plochy, zbavené vegetačního krytu a přítomnost těžebních strojů).

DP Šlapanice: Podle schváleného plánu rekultivace bude jižní část dobývacího prostoru zavezena na původní niveletu, zbývající plocha na úroveň +240 m n.m. se závěrnými svahy 1:2,5. Rekultivací části vytěžených ploch na přírodě blízká společenstva vznikne zajímavý přírodě blízký krajinný prvek, který přispěje ke zvýšení pestrosti krajiny a zvýšení její estetické hodnoty. Tento cíl má i návrh rekultivace ploch po těžbě v DP Šlapanice. Narušení krajinného rázu probíhající těžbou bude dočasné, negativní vlivy budou minimalizovány souběžně prováděnou průběžnou rekultivací vytěžených ploch. Plochy aktivní těžební činnosti se prakticky nebudou zvyšovat, poněvadž zábor ploch pro postupující těžbu a rekultivace vytěžených ploch budou v rovnováze.

TP U cihelny: Změna reliéfu, způsobená vznikem těžební jámy, bude dočasná. Podle schváleného PVL bude vytěžený prostor zavezen na původní niveletu a plocha využita pro rozvoj výrobního závodu cihelny Šlapanice. Po dokončení terénních úprav bude vysazen po obvodu území pás zeleně, který opticky odstíní stavební objekty cihelny z pohledu od Žuráně.

Vztah k památkové zóně Slavkovského bojiště: Z významných dálkových pohledů (Santon, Žurán a Pracký kopec) je zřejmé, že těžební jáma hliniště v DP Šlapanice nepůsobí rušivě, poněvadž je zahloubená pod okolní terén a žádné trvalé ani dočasné stavební objekty nevystupují nad jeho úroveň. V pohledech k JZ připoutají pozornost stavební objekty přilehlého výrobního závodu cihelny Šlapanice a zemní tělesa odležovacích hald v části TP U cihelny. V pohledu k jihu dominují objekty zemědělské společnosti BONAGRO (příloha 6).

DP Šlapanice: Pokračování těžby ve stanoveném DP Šlapanice nezpůsobí v tomto směru významnou změnu. Postupné rozšíření plochy těžby o 9,5113 ha se v dálkových pohledech výrazně neprojeví a snížení těžební báze o 10 m nebude zrakově postižitelné.

Ve smyslu závazného stanoviska č.121/99, vydaného OkÚ Brno – venkov, pod č.j. RRR 3171/99/664 ze dne 30.6.1999, je povinností těžební organizace provádění rekultivací vytěženého prostoru podle schválené projektové dokumentace. Podmínka je zahrnuta do návrhu opatření.

TP U cihelny: Podle schváleného PVL je TP U cihelny určen k těžbě cihlářské suroviny a skladování vstupních surovin - odležovacích hald. Při realizaci záměru na ploše 2,4989 ha bude těžební činnost pokračovat k východu v těžební jámě, zahloubené 15 m pod úroveň okolního terénu. V západní části prostoru, vyhrazené pro skladování vstupních surovin, budou nadále umístěna zemní tělesa odležovacích hald.

V závazném stanovisku č.81/2000 vydal referát regionálního rozvoje OkÚ Brno – venkov, pod č.j. RRR 2082/2000/399 ze dne 25.5.2000, souhlas s rozšířením těžby cihlářské suroviny v k.ú. Šlapanice podle předložené projektové dokumentace za podmínky zachování kříže na okraji zájmového prostoru a respektování povinností, uložených zákonem č.20/1987 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Dne 27.6.2001 vydal OkÚ Brno – venkov rozhodnutí č.j. RRR 2258/2001/569 o přemístění kříže na pozemek p.č. 3128/2 v k.ú. Šlapanice (u Žuráně). Plnění povinností v souladu se zákonem č.20/1987 Sb. je zahrnuto v návrhu opatření.

Těžební činností dochází k dočasnému narušení krajinného rázu, jehož negativní vlivy budou minimalizovány souběžně probíhající průběžnou rekultivací vytěžených ploch v DP Šlapanice podle schváleného plánu rekultivace a terénními úpravami v TP U cihelny v souladu se schválenou projektovou dokumentací.

Po vytěžení zásob v DP Šlapanice a provedení cílové rekultivace dojde k rozšíření přírodních ploch a zvýšení estetické hodnoty krajiny. Po provedení terénních úprav v TP U cihelny a výsadbou obvodové zeleně budou stopy po těžbě zahlazeny.

Předběžné projednání záměru:

MěÚ Šlapanice: Při předběžném projednání, konaném dne 25.5.2005 na MěÚ Šlapanice za přítomnosti vedoucího odboru životního prostředí, byl zástupce odd. ochrany přírody a krajiny seznámen s připravovaným záměrem a navrženým způsobem rekultivace DP Šlapanice. Po projednání připomněl povinnost postupovat podle schváleného plánu rekultivace a zájem orgánu ochrany přírody na rozšíření přírodních ploch s možností jejich zapojení do místního ÚSES. Proti budoucímu využití TP U cihelny pro rozvoj výrobního závodu cihelny Šlapanice nebyly uplatněny připomínky.

Jednání pokračovalo šetřením na úseku ochrany přírody a krajiny, kde byly upřesněny informace o chráněných lokalitách v okolí DP Šlapanice a TP U cihelny a prostudován Generel lokálního ÚSES.

Město Šlapanice: Podle výsledku předběžného projednání ze dne 25.5.2005 se ze strany města neočekávají zvláštní podmínky a požadavky.

1.9. Vliv na chráněná území

Mezi Šlapanicemi a Bedřichovicemi, se nacházejí 4 maloplošná chráněná území - přírodní památky, které jsou pod souhrnným označením „Šlapanické slepence“ zařazeny do evropsky významných lokalit soustavy NATURA 2000.

Nejbližší okraj **DP Šlapanice** se nachází ve vzdálenosti 500 – 700 m od chráněných lokalit. Pokračující těžba se bude od nich postupně vzdalovat až na 1,5 km a přímo ani nepřímou nebude chráněná území ovlivňovat.

TP U cihelny je situován v blízkosti chráněné lokality Velký hájek. Jeho západní okraj, nacházející se ve vzdálenosti 50 m, je vyhrazen pro skladování vstupních surovin (odležovací haldy).

Těžební činnost bude postupovat východním směrem a od chráněné lokality bude vzdálena 200 - 400 m.

Realizace záměru se nedotkne chráněných území ve smyslu zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění.

2. Rozsah vlivů vzhledem k zasaženému území a populaci

Vliv těžby cihlářských surovin v DP Šlapanice a TP U cihelny lze hodnotit jako lokální, nepřesahující vymezené hranice pro těžbu. Obě hlinišť jsou umístěna mimo soustředěnou obytnou zástavbu obcí.

DP Šlapanice: Nejbližšími objekty bydlení je okrajová zástavba města Šlapanice, nacházející se ve vzdálenosti 600 m. Těžební činnost probíhá v jámovém hliništi, zahloubeném 30 m pod úroveň okolního terénu, což brání šíření negativních vlivů (prašnosti, hluku) za hranice těžebního prostoru.

Při realizaci záměru se těžba v DP Šlapanice bude postupně vzdalovat až na 1.100 m od okrajových obytných domů. Dno hliniště se zahloubí o 10 m, přičemž způsob provádění těžební činnosti se nebude měnit.

TP U cihelny se nachází 300 m od nejbližší zástavby a je pohledově i hlukově odstíněn stavebními objekty cihelny Šlapanice. Při pokračování těžby se situace ve vztahu k obytné zástavbě nezmění.

Přepravní trasy těžené suroviny do výrobního závodu zůstanou zachovány. Intenzity dopravy se při použití vozidel s vysokou nosností významně sníží, což se projeví snížením emisí, zejména produkce prachu. Negativní vliv na zdraví obyvatelstva nebo faktory pohody nepředpokládáme.

Přeprava natěžené suroviny do výrobního závodu i expedice vyrobeného cihlářského zboží vede po trasách mimo obytnou zástavbu obcí.

Realizací záměru se rozsah nepříznivých vlivů na území a populaci nezvýší. Očekává se snížení emisí z dopravy, zejména prašnosti.

3. Údaje o možných vlivech přesahujících státní hranice

Neprojeví se.

4. Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popř. kompenzaci nepříznivých vlivů

- územně plánovací

Nejsou nutná - viz příloha 5: Vyjádření příslušného stavebního úřadu MěÚ Šlapanice.

- technická

1. pravidelně sledovat technický stav používané mobilní techniky, především těsnost palivových nádrží; pro odstavování techniky i nadále využívat vyhrazenou plochu mimo prostor hlinišť
2. zábor zemědělské půdy realizovat postupně a dočasné deponie ornice ošetřovat a chránit před invazními druhy rostlin
3. nerozšiřovat nadměrně rozsah aktivní plochy v DP Šlapanice, tj. udržovat v rovnováze zábor půdy a průběžnou rekultivaci uvolněných ploch po těžbě včetně vegetačních úprav podle schváleného plánu rekultivace

4. při provádění skrývkových prací postupovat podle zákona č.20/1987 Sb. v platném znění, tj. uzavřít smlouvu s odborným pracovištěm na archeologický dohled a oznámit zahájení zemních prací alespoň ve 2-týdenním předstihu
5. využít ornici z TP U cihelny na zlepšení vlastností půdy na lokalitě podle návrhu, schváleného orgánem ochrany ZPF (na pozemky zemědělské společnosti BONAGRO a.s.)
6. projekt cílové rekultivace ploch po těžbě v DP Šlapanice zaměřit na rozšíření přírodních ploch (zalesnění závěrných svahů), na ostatních plochách zachovat možnost zemědělského využívání (trvalé travní porosty)
7. provést terénní úpravy vytěženého TP U cihelny podle schváleného Plánu využívání ložiska včetně výsadby pásu obvodové zeleně

5. Charakteristika nedostatků ve znalostech a neurčitosti, které se vyskytly

Pro vypracování oznámení záměru byly k dispozici podklady, které poskytly dostatek informací o environmentální charakteristice území a umožnily vyslovit prognózy o možných vlivech, jejich složitosti a významnosti při realizaci připravovaného záměru.

DP Šlapanice: Základním vstupním podkladem byl platný projekt POPD a schválený plán rekultivace. Dále byly použity rozpracované materiály projektové dokumentace pro pokračování hornické činnosti v DP Šlapanice, předané projektantem. Jednalo se o nově zaměřenou důlní mapu, rozsah požadovaného záboru ploch s parcelními čísly a technická data, vztahující se k připravovanému záměru. Dalšími podklady byla vydaná rozhodnutí, povolení a provozní doklady, vztahující se ke stávající hornické činnosti.

TP U cihelny: Základním vstupním podkladem byl schválený PVL na těžbu jílu a přemístění skládek přípravy suroviny (odležovacích hald) a geologický posudek z r. 2001. Projektant dále předal aktuální stav zásob na nevýhradním ložisku k 10.2.2004, vyhodnocení důsledků navrhovaného umístění stavby na ZPF a kopie vydaných rozhodnutí.

Oznamovatel zapůjčil obsáhlé odborné studie zájmového území, vypracované v průběhu posledních let specializovanými firmami. Seznam použitých podkladů je uveden v kap. F.

Součástí přípravy oznámení záměru bylo předběžné projednání záměru na odboru životního prostředí a zemědělství KrÚ Jihomoravského kraje v Brně, na odboru životního prostředí MěÚ Šlapanice a se zástupci města Šlapanice.

V průběhu přípravy oznámení bylo provedeno podrobné terénní šetření a pořízena fotodokumentace.

Významné nedostatky ve znalostech a neurčitosti se v průběhu zpracování oznámení záměru nevyskytly.

E. POROVNÁNÍ VARIANT ŘEŠENÍ ZÁMĚRU

Záměrem oznamovatele je pokračování hornické činnosti na výhradním ložisku cihlářských surovin v DP Šlapanice a rozšíření těžby nevýhradního ložiska cihlářské hlíny v TP U cihelny.

DP Šlapanice: Realizace záměru si vyžádá zábor zemědělské půdy v rozsahu 9,5113 ha, v celém rozsahu dočasný. Vzhledem ke komplikovanému geologickému vývoji kvartérního souvrství a snaze o úplnější využití neogenních jílu je navrženo snížení těžební báze o 10 m na kótu +218 m n.m. Ostatní parametry těžební činnosti se nebudou měnit.

Navržená aktivní varianta řešení se opírá o schválený výpočet zásob ve stanoveném dobývacím prostoru. Na vymezené ploše je možné reálně vytěžit 1,5 m³ zásob.

Požadovaný zábor zemědělské půdy se vztahuje na celou dobu životnosti ložiska. Jedná se o půdu s nejvyšší produkční schopností, zařazenou do I. třídy ochrany. Negativní vliv záboru půdy zmírňuje skutečnost, že se jedná v celém rozsahu o zábor dočasný. Zábor bude probíhat postupně, s průběžnou rekultivací vytěžených ploch. Plocha aktivní těžební činnosti se nebude významně rozšiřovat.

Rekultivací ploch po těžbě bude umožněn návrat do ZPF s možností zemědělského využívání. Závěrné svahy bude nejvhodnější zalesnit v kombinaci s trvalými travními porosty.

TP U cihelny: Realizace záměru vyžaduje zábor zemědělské půdy v rozsahu 3,7090 ha, v celém rozsahu trvalý. Vzhledem k přechodnému nedostatku krytinářských jíílů v DP Šlapanice je souběžné využívání nevýhradního ložiska v TP U cihelny jedinou možností, jak zajistit potřeby výroby krytiny v cihelně Šlapanice. Podle výsledků geologických průzkumných prací lze při realizaci záměru reálně vytěžit 560 tis. m³ cihlářských surovin.

Vytěžený prostor bude zpětně zavezen na úroveň původní nivelety s použitím skrývkových zemin a mezivýklizu z vlastního ložiska, popř. doplněním ze DP Šlapanice. Po provedení terénních úprav bude plocha využita pro rozvoj výrobního závodu cihelny Šlapanice.

Souhlas s trvalým vynětím vydal příslušný orgán KrÚ Jm kraje. Podle podmínek, stanovených v souhlasu, bude chráněná skrývka (ornice) použita na zlepšení produkčních schopností pozemků, obhospodařovaných zemědělskou společností BONAGRO a.s.

Varianty řešení

Podle těžební báze : DP Šlapanice: Stávající těžební báze (+228 m n.m.) se nachází nad úrovní souvislé hladiny podzemní vody. Důlní vody jsou gravitačně sváděny do zemní akumulací nádrže na dně hliniště a odtud podle potřeby odčerpány a odváděny potrubím do povrchového toku Říčky v souladu s podmínkami, stanovenými v rozhodnutí příslušného vodoprávního úřadu.

Při realizaci navržené aktivní varianty bude těžební báze snížena o 10 m na kótu +218 m n.m. Dno hliniště zůstane nadále nad souvislou hladinou podzemní vody a významné zvýšení přítoku podzemních vod do těžební jámy se neočekává. Způsob nakládání s důlními vodami se nebude měnit. Pokračování hornické činnosti není spojeno se změnou hydrogeologických poměrů území ani ohrožením vodních zdrojů. Jiná varianta nebyla zvažována.

TP U cihelny: Navržená těžební báze +251 m n.m. se nachází nad souvislou hladinou podzemní vody. Hydrogeologické podmínky a navržený způsob nakládání s důlními vodami je obdobný jako v DP Šlapanice. Jiná varianta nebyla zvažována.

Technologická varianta: Technologie těžby je zavedená, osvědčená v průběhu dosavadní těžební činnosti. Odpovídá běžnému standardu, uplatňovanému v daných geologických podmínkách. Pokračování těžby v DP Šlapanice a TP U cihelny nevyžaduje její způsob měnit.

Kapacitní varianta: Navržený rozsah celkové těžby 210 tis. tun/rok vychází z ustálené potřeby výroby v cihelně Šlapanice. Podle předpokladu bude surovina zajištěna ze 2/3 z DP Šlapanice a z 1/3 z TP U cihelny. Tento poměr se může krátkodobě měnit v závislosti na aktuálním geologickém vývoji těžených ložisek.

Podle uvedeného objemu (viz zařazení záměru do příslušné kategorie a bodů přílohy č.1 k zákonu č. 100/2001 Sb. v platném znění), nároků na vstupy a výstupy a podle počtu zaměstnanců, je těžba cihlářských surovin v hliništi Šlapanice provozem menší až střední velikosti. Snížení objemu těžby by nepřineslo znatelný enviromentální efekt.

Nulová varianta: Znamená zastavení těžby v **DP Šlapanice** po vytěžení zásob v rozsahu stávajícího platného POPD. Výměra 9,5113 ha zemědělské půdy by nebyla vyňata ze ZPF a téměř polovina objemu schválených zásob výhradního ložiska ve stanoveném DP Šlapanice by zůstala nevyužita. V **TP U cihelny** by došlo k zastavení těžby po využití zásob v rozsahu platného PVL. Vzhledem ke kritickému nedostatku vhodných krytinářských jíílů v DP Šlapanice by došlo k přímému

ohrožení výroby krytiny v závodě Šlapanice. Souhlas k trvalému vynětí 3,7090 ha ploch ze ZPF byl vydán.

Koncepce trvale udržitelného rozvoje umožňuje využívání přírodních zdrojů při zajištění ochrany životního prostředí. Prosazování nulové varianty (bez činnosti) je na místě v případě činnosti, zatěžující okolní prostředí nad únosnou mez (překračování povolených limitů znečištění, devastace rozsáhlých území, likvidace cenných ekosystémů, produkce značného objemu toxických odpadů, ohrožení lidského zdraví). Těžební činnost ve stanoveném DP Šlapanice a TP U cihelny okolní prostředí takovými vlivy neohrožuje a při provádění těžební činnosti zavedeným způsobem nepřinese zvýšení zátěže oproti stávajícímu stavu.

Při realizaci navržených opatření je záměr pokračování hornické činnosti v DP Šlapanice a činnosti prováděné hornickým způsobem v TP U cihelny ekologicky přijatelným řešením.

Při provádění těžební činnosti zavedeným způsobem a realizaci navržených opatření nebyl nalezen důvod, který by vyžadoval další posuzování záměru podle zák. č.100/2001 Sb. ve znění zákona č.93/2004 Sb.

F. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

1. Přehled použitých podkladů

2.1. Odborná literatura a posudky:

- Benešová J. a kol. (1997): Územní plán města Šlapanice. Ateliér Urbi Brno.
- Bucek J. (2004): Rozptylová studie Jihomoravského kraje. Emise a imise. ČHMÚ Brno.
- Frič M. (200): Odborné posouzení PHO z hlediska hluku vyvolané změnou těžební činnosti KRYTINA ŠLAPANICE, a.s. SONING Praha.
- Hamřík E. (1994): Plán následné rekultivace dobývacího prostoru cihelny Šlapanice. Agroprojekt Brno.
- Hawiger A. – Vašinka M. (1999): Plán otvirky, přípravy a dobývání v DP Šlapanice. ZWG Krytina Šlapanice a.s. Konsorcium GMS Hranice.
- Holubová M. (2004): Vyhodnocení důsledků navrhovaného umístění stavby na ZPF - rozšíření těžebního prostoru cihlářských surovin v k.ú. Šlapanice. Ing. Arch. Marie holubová, Brno.
- Kolařová D. (1995): Generel lokálního ÚSES k.ú. Šlapanice + Bedřichovice. Kolařová a spol. Brno.
- Kol. autorů (1967): Hydrogeologické poměry ČSSR. ČHMÚ Praha.
- Michlíček E. a kol. (1986): Hydrogeologické rajóny ČSR. MS Geotest Brno.
- Peloušek J. – Kincl Z. (2001): ŠLAPANICE – cihlářské suroviny. Odborný posudek. Geobrick Si & Pe, Brno.
- Popp B. (2000): Rozptylová studie. TONDACH spol. s r.o., závod KRYTINA ŠLAPANICE. Změna dobývacího prostoru. TOP-ENVITech Brno.
- Vašinka M. (2001): Plán využívání ložiska cihlářské suroviny Šlapanice – U cihelny. Konsorcium GMS, Hranice.

- Vašinka M. (2002): Změna hornické činnosti v DP Šlapanice - odvodnění hliniště. Konsorcium GMS, Hranice.
- Vašinka M. (2002): Kubatura suroviny na celém ložisku „Šlapanice U hald“ k IX/2002 při závěrném svahu 1:2,7. Konsorcium GMS, Hranice.
- Vašinka M. (2004): Bilance suroviny a její přesuny na lokalitě Šlapanice v r.2004. Konsorcium GMS, Hranice.

2.2. Ostatní podklady:

Rozhodnutí Ministerstva stavebnictví ČSR, ČSCZ GR o stanovení dobývacího prostoru Šlapanice, zn. ČSCZ/DP-259 ze dne 21.6.1974.

Rozhodnutí Obvodního báňského úřadu Brno o změně (zmenšení) dobývacího prostoru Šlapanice, zn. 08-2377/98 ze dne 26.8.1998.

Závazné stanovisko č.121/99 Okresního úřadu Brno – venkov se souhlasem s plánem těžby výhradního ložiska cihlářské suroviny v dobývacím prostoru Šlapanice – památková zóna Slavkovského bojiště, č.j. RRR 3171/99/664 ze dne 30.6.1999.

Rozhodnutí Obvodního báňského úřadu Brno o povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru Šlapanice, č.j. 08-5375/99-511-Hyt ze dne 28.12.1999.

Potvrzení Obvodního báňského úřadu Brno o zaevidování dobývacího prostoru na organizaci TONDACH Česká republika s.r.o., č.j. 1486/00 ze dne 21.4.2000.

Závazné stanovisko č.81/2000 Okresního úřadu Brno – venkov, se souhlasem s rozšířením těžby cihlářské suroviny v k.ú. Šlapanice – památková zóna Slavkovského bojiště, č.j. RRR 2082/2000/399 ze dne 25.5.2000.

Oprávnění k hornické činnosti pro TONDACH Česká republika s.r.o., vydané Obvodním báňským úřadem Brno, č.j. 08-2076/2001-415.2, poř. č. 1038, ze dne 17.4.2001.

Rozhodnutí o umístění stavby „Odvedení odpadních vod z hliniště“ v k.ú. Šlapanice, vydané pro TONDACH Česká republika s.r.o. Stavebním úřadem MěÚ Šlapanice, č.j. výst.: 679/2001/Ký ze dne 3.7.2001.

Rozhodnutí OkÚ Brno – venkov o povolení k nakládání s vodami, spočívající ve vypouštění zvláštních vod do vodního toku Říčka, č.j. ŽP 6659/2001-HI ze dne 6.2.2002.

Rozhodnutí Obvodního báňského úřadu Brno o povolení činnosti prováděné hornickým způsobem – těžbu cihlářské suroviny v k.ú. Šlapanice, č.j. 08-69/02-511-Lun ze dne 17.4.2001.

Rozhodnutí OkÚ Brno – venkov, č.j. RRR 2258/2001/569 ze dne 27.6.2001 o přemístění kříže na pozemek p.č. 3128/2 v k.ú. Šlapanice.

Rozhodnutí č.22/2001 Městského úřadu Šlapanice, stavebního úřadu, o využití území: Cihelna Šlapanice – těžba krytinářských jílu, č.j. výst. 955/2001/Ký ze dne 17.9.2001.

Rozhodnutí č.23/2001 Městského úřadu Šlapanice, stavebního úřadu, o využití území: Cihelna Šlapanice – Přemístění skládek přípravy suroviny, č.j. výst. 954/2001/Ký ze dne 21.9.2001.

Roční výkaz o pohybu a stavu zásob výhradního ložiska nerostných surovin za r.2004 – Šlapanice. Rozhodnutí Obvodního báňského úřadu Brno o povolení činnosti prováděné hornickým způsobem v prostoru „U cihelny“, č.j. 08-69/02-511-Lun ze dne 17.4.2002.

Souhlas k trvalému odnětí zemědělské půdy ze ZPF pro rozšíření těžby cihlářské hlíny v k.ú. Šlapanice u Brna, vydaný Krajským úřadem Jm kraje pod č.j. JMK/8780/2005/OŽP/Ha ze dne 11.5.2005.

Soubor provozní dokumentace.

Legislativní předpisy z oblasti horního práva a životního prostředí.

2.3. Mapové podklady:

Chráněná území přírody ČR 1:500.000. Vydalo soukromé nakladatelství ŽAKET pro Český ústav ochrany přírody Roztoky u Prahy, 1993.

Mapa jakosti zdrojů podzemních vod ČSR 1:200.000, list 24 Brno. ÚÚG Praha, 1988.

Základní vodohospodářská mapa 1:50.000, list 24 – 43 Šlapanice

Základní geologická mapa 1:50.000, list 24 – 43 Šlapanice

Základní topografická mapa ČR 1:50.000, list 24 – 43 Šlapanice

Základní mapa ČR 1:10.000, listy 24 – 43 – 01, 24 – 43 - 02

Mapa geofaktorů životního prostředí ČSR 1:50.000. Signální mapa střetů zájmů, list 24 – 43 Šlapanice

Půdně interpretační mapa ČSR 1:50.000, list 24 – 43 Šlapanice

Mapa inženýrskogeologického rajónování ČSR 1:50.000, list 24 – 43 Šlapanice

Registr sesuvů 1:50.000, list 24 – 43 Šlapanice. Geofond ČR, Praha.

Slavkov – Austerlitz 1:30.000. Bitva tří císařů 2.12.1805. Geodézie Brno.

Šlapanice – plán města a okolí.

G. SHRUTÍ NETECHNICKÉHO CHARAKTERU

Výhradní ložisko cihlářských surovin Šlapanice i nevýhradní ložisko U cihelny jsou součástí rozsáhlé akumulace sprašových sedimentů kvartérního stáří, navátých v průběhu pleistocénu na území JV a východně od Brna.

Na základě výsledků geologických průzkumných prací na počátku 70.-let minulého století byly schváleny vypočtené zásoby, stanoveno chráněné ložiskové území a dobývací prostor (DP) výhradního ložiska Šlapanice. V těsném sousedství stanoveného **DP Šlapanice** byla vybudována cihelna s moderním technologickým zařízením na výrobu náročného cihlářského zboží se zaměřením na výrobu střešní krytiny.

Oprávnění k hornické činnosti získala původně organizace Cihelny G. Klimenta n.p. Privatizací na počátku 90.-tých let minulého století přešlo oprávnění k využívání ložiska na organizaci Ziegelwerke Gleinstätten Krytina Šlapanice a.s. Jejím právním nástupcem je organizace TONDACH Česká republika s.r.o. Hranice, která je v současnosti oprávněná k využívání výhradního ložiska Šlapanice.

Jižní vytěžená část výhradního ložiska Šlapanice byla vyňata z dobývacího prostoru a je využívána firmou SATESO s.r.o. jako řízená skládka odpadů.

Cihelna Šlapanice je pomocí vybudované spojky napojena na komunikace I. a II. třídy a má výhodnou polohu na hranici regionů Brněnska a Vyškovska. Jako jeden ze čtyř závodů TONDACH Česká republika s.r.o. vyrábí krytinu pro potřeby stavební činnosti v rámci celé ČR.

Využívání výhradního ložiska cihlářských surovin a navazující výroba v cihelně Šlapanice probíhá 30 let. Těžební činnost v DP Šlapanice se provádí povrchovým způsobem v těžební jámě, hluboké 30 m. Hlaniště je otevřeno na 10 etážích s těžební bází na kótě +228 m n.m. Složitější geologický vývoj ložiska, který se projevil v průběhu dosavadního využívání, umožňuje v současnosti použití suroviny na výrobu krytiny jen v omezené míře. Navrženým snížením těžební báze o 10 m se umožní úplnější využití zásob neogenních jíílů v hlubších částech ložiska.

Průzkumnými pracemi v r.1999 byla v prostoru U cihelny ověřena poloha jíílů, vhodných na výrobu krytiny. Ve srovnání s podmínkami v DP Šlapanice se jedná o kvalitnější surovinu a příznivější těžební podmínky. V r.2001 bylo organizaci TONDACH Česká republika s.r.o. vydáno

rozhodnutí o využití území a povolení činnosti prováděné hornickým způsobem pro těžbu nevýhradního ložiska v těžebním prostoru **(TP) U cihelny**. Podle schváleného Plánu využívání ložiska (PVL) je těžba cihlářské suroviny povolena ve vymezeném TP U cihelny na stanovené těžební bázi +251 m n.m. V současnosti připravuje organizace nový PVL na pokračování těžby rozšířením plochy TP U cihelny v hranicích ověřeného nevýhradního ložiska. Způsob provádění těžební činnosti, povolený rozhodnutím OBÚ Brno, se nebude měnit.

Potřeba záměru je vyvolána nutností zajišťovat surovinu pro výrobu cihlářského zboží v cihelně Šlapanice. Souběžná těžba v DP Šlapanice a TP U cihelny umožní překlenout přechodné období kritického nedostatku krytinářských jílu ve stanoveném DP Šlapanice a současně bude vhodně doplňovat surovinovou skladbu pro přípravu výrobních směsí. Využití zásob nevýhradního ložiska U cihelny je součástí rozsáhlé investice, která kromě řešení problému nedostatku suroviny pro výrobu krytiny komplexně řeší problém prostoru pro skladování vstupních surovin (odležovací haldy) a hotových výrobků.

Technologie těžby, přípravy suroviny a výrobní technologie bude probíhat zavedeným způsobem. Celkový objem suroviny pro potřeby výroby je ustálený na 130 tis. m³/rok, tj. 210 tis. tun/tok. Podle předpokladu bude potřeba výroby kryta cca ze 2/3 z DP Šlapanice a z 1/3 z TP U cihelny. V závislosti na aktuálním geologickém vývoji ložisek se může tento vzájemný poměr krátkodobě měnit.

Záměr pokračování hornické činnosti ve stanoveném DP Šlapanice je v souladu s požadavky horního zákona, který ukládá vydobýt zásoby výhradních ložisek co nejúplněji a s co nejmenšími ztrátami. Doplnění surovinové skladby a zajištění potřeby výroby vhodnou surovinou z blízkého nevýhradního ložiska v TP U cihelny není s těmito principy v rozporu.

Vybudované technické zázemí i používané těžební mechanizmy jsou schopné dalšího provozu. Mechanizmy budou přemísťovány mezi oběma ložisky podle aktuální potřeby.

Realizace záměru vyžaduje **zábor zemědělské půdy** s nejvyšší a vysokou produkční schopností, zařazené do I. a II. třídy ochrany. V DP Šlapanice se jedná o dočasný zábor zemědělské půdy I. třídy ochrany v rozsahu 9,5113 ha, v TP U cihelny bude zábor 3,7090 ha I. a II. třídy ochrany trvalý. Souhlas k trvalému odnětí ze ZPF vydal příslušný orgán ochrany půdy. Zábor půdy je požadován k účelu, odpovídajícímu funkčnímu vymezení ploch v platném územním plánu města Šlapanice.

Těžba cihlářských surovin v DP Šlapanice a TP U cihelny není zdrojem nadměrné **prašnosti**. Těžená surovina má přirozenou vlhkost a bez další manipulace je přemísťována přímo do areálu výrobního závodu. Stávající těžební činnost v DP Šlapanice probíhá ve vzdálenosti 600 m od okrajové zástavby města Šlapanice. Při pokračování hornické činnosti v hranicích stanoveného dobývacího prostoru se bude těžba postupně zahluňovat a současně vzdalovat na 1.100 m. TP U cihelny je vymezen ve vzdálenosti 300 m od obytné zástavby a je od ní odstíněn stavebními objekty výrobního závodu cihelny. Jak dokládá rozptylová studie, zpracovaná odbornou organizací TOP-ENVITech Brno v r.1997, není těžební činnost ani významným zdrojem emisí z dopravy.

Na podkladě hodnocení odborné organizace TOP-ENVITech Brno v r.1997 bylo pro okolí závodu Krytina Šlapanice navrženo pásmo hygienické ochrany (PHO) z hlediska **hluku**, zasahující do vzdálenosti 300 m od hranice stanoveného DP Šlapanice. Výsledky měření prokázaly, že šíření hluku z těžební činnosti za hranici dobývacího prostoru je tlumeno horní hranou svahu hlinišť.

V souvislosti s vymezením TP U cihelny zpracovala v r.2000 organizace SONING Praha odborné posouzení platnosti navrženého PHO z hlediska hluku v důsledku uvedené změny. Hodnocení vycházelo z předpokladu snížení těžby ve stanoveném DP Šlapanice a realizace těžby v nově otevřeném TP U cihelny při zachování celkové roční kapacity. Podle výpočtu se hluková zátěž vzhledem k obytné zástavbě města Šlapanice nezvýší. Navržené PHO z hlediska hluku nebylo vyhlášeno.

Výsledky odborných posudků dokládají, že obyvatelstvo příslušné obce není těžební činností zatěžováno a nebude ani při realizaci záměru.

Při zachování celkové roční kapacity těžby a intenzit dopravy není předpoklad překračování povolených limitů znečištění ovzduší nebo nadměrné hlukové zátěže. V současnosti zavádí organizace nové nákladní automobily pro přepravu natěžené suroviny do výrobního závodu cihelny. Jedná se o vozidla s vysokou nosností (40 tun), jejichž nasazením se sníží dosavadní intenzity dopravy na ¼, což se projeví snížením nepříznivých vlivů z dopravy, především prašnosti.

Těžební báze na obou ložiskách se bude udržovat trvale nad zónou stálého zvodnění. V DP Šlapanice jsou důlními vodami převážně atmosférické srážky, v menší míře přítoky podzemních vod ze zvodněných písčitých poloh neogenního souvrství. **Důlní vody** jsou odváděny potrubím do blízkého povrchového toku Říčky podle podmínek, stanovených v rozhodnutí příslušného vodoprávního úřadu. V TP U cihelny s obdobnými hydrogeologickými poměry bude způsob nakládání s důlními vodami shodný. Při realizaci záměru se způsob odvodnění ložisek nebude měnit a celkový objem vypouštěných důlních vod nepřekročí povolené množství.

Dobývací prostor Šlapanice ani jeho blízké okolí se nenachází v **území chráněném** podle zvláštních předpisů (ochranná pásma vodních zdrojů, zvláště chráněná území apod.). Je situován na západním okraji **památkové zóny Slavkovského bojiště**, prohlášené vyhláškou Ministerstva kultury č.475/1992 Sb. V závazných stanoviscích č.121/99 č.81/2000 vydal referát regionálního rozvoje OkÚ Brno – venkov souhlas s plánem těžby v DP Šlapanice a s rozšířením těžby cihlářské suroviny v k.ú. Šlapanice (TP U cihelny) za stanovených podmínek. Je požadováno plnění povinností, vyplývajících ze zákona č.20/1987 Sb. o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů a provádění rekultivací vytěženého prostoru podle schválené projektové dokumentace.

Po provedení **rekultivace** DP Šlapanice podle schváleného plánu rekultivace bude možné vrátit plochy po těžbě zpět k zemědělskému využívání, popř. jejich část ozelenit a začlenit do místního ÚSES. Orgán ochrany přírody i město Šlapanice podporují rozšíření přírodních ploch v katastru a jejich zapojení do místního ÚSES. V TP U cihelny se počítá se zavezením vytěženého prostoru na původní niveletu a využití ploch pro budoucí rozvoj výrobního závodu. Po obvodu budou realizovány vegetační úpravy, které opticky odstíní výrobní plochy v dálkových pohledech z významných bodů Slavkovského bojiště.

Narušení **krajinného rázu** těžební činností je lokální a dočasné. Po provedení cílové rekultivace se zvýší rozsah přírodních ploch, což přispěje ke zvýšení pestrosti stávající krajiny a zvýšení její estetické hodnoty.

Vliv další těžby na okolní prostředí je možné klasifikovat jako málo významný.

Realizace záměru nezvýší ekologickou zátěž území a nezpůsobí zvýšení zdravotních rizik nebo nárůst pravděpodobnosti vzniku civilizačních chorob. Při dodržování navržených opatření je ekologicky přijatelným řešením.

Datum zpracování oznámení záměru: Rousínov, červenec 2005

Jméno, příjmení, bydliště a telefon zpracovatele oznámení:

RNDr. Hana Drobníčková, V sídlišti 35, 683 01 Rousínov   Tel. 517 371 608

Popis zpracovatele oznámení: